

**Gminny Program Rewitalizacji
Gminy Tomice
na lata 2017-2023**

Gmina Tomice z lotu ptaka; źródło: www.tomice.pl

Spis treści:

Wprowadzenie do procesu rewitalizacji	4
1. Metodologia wyznaczania obszaru rewitalizacji	4
2. Procedura delimitacji obszaru rewitalizacji.....	6
Rozdział 1: Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	8
I. Obszar Tomice Wschód	8
I.I. Charakterystyka obszaru	8
I. II. Koncentracja zjawisk kryzysowych: sfera społeczna	10
I. III. Koncentracja zjawisk kryzysowych: pozostałe sfery.....	12
I. IV. Wewnętrzny potencjał rozwojowy	12
Rozdział 2: Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 - 2023 z dokumentami o charakterze strategicznym i planistycznym.....	13
I. Strategia Rozwoju Gminy Tomice na lata 2016 – 2025.....	13
II. Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomice	15
III. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Tomice na lata 2016-2021.....	17
IV. Program wspierania rodziny dla Gminy Tomice na lata 2016-2018	18
V. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Tomice	19
VI. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tomice	20
Rozdział 3: Opis wizji stanu obszaru, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań	22
I. Wizja:.....	22
II. Cel główny:	22
III. Cele szczegółowe:.....	22
1. Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego	22
2. Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.....	23
3. Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym .	23
IV. Kierunki działań:	24
Rozdział 4: Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	25
I. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	25
II. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych	37
Dokumentacja fotograficzna – przedsięwzięcia podstawowe	45
Dokumentacja fotograficzna – przedsięwzięcia uzupełniające.....	48
Rozdział 5: Mechanizmy integrowania	51

5.1. Komplementarność międzyokresowa	51
5.2. Komplementarność finansowa (źródeł finansowania).....	58
5.3. Komplementarność proceduralno – instytucjonalna.....	58
5.4. Komplementarność przestrzenna	58
5.5. Komplementarność problemowa.....	59
5.6. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych	59
Rozdział 6: Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023	60
I. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych – ramy finansowe:.....	60
II. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych – ramy finansowe:	61
Rozdział 7: Opis struktury zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023	63
Rozdział 8: System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023.....	65
Rozdział 9: Proces Partycypacji Społecznej w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023	68
Rozdział 10: Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	73
I. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminnym i o zmianie Kodeksu cywilnego.....	73
II. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 3 listopada 2015 r. o rewitalizacji.....	73
III. Specjalna Strefa Rewitalizacji	73
IV. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego	73
Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice	74

Wprowadzenie do procesu rewitalizacji

1. Metodologia wyznaczania obszaru rewitalizacji

W nawiązaniu do Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku, obszar rewitalizacji został wskazany na podstawie szczegółowych analiz na zebranych i zweryfikowanych danych. Na potrzeby przeprowadzenia diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Tomice, zgodnie z założeniami ustawy zebrano dane szczegółowe. Następnie dane te przedstawiono w postaci weryfikowalnych mierników, w pełni dostosowanych do specyfiki lokalnych uwarunkowań omawianych terenów. Celem przeprowadzenia pomiarów i analiz było wyznaczenie istotnych dla funkcjonowania Gminy obszarów, na których dochodzi do szczególnej koncentracji negatywnych zjawisk kryzysowych. Zgodnie z wytycznymi, skupiono się na wyznaczeniu dwóch typów obszarów:

- **obszar zdegradowany**, na którym występuje największe nasilenie zjawisk negatywnych zagrażających sferze społecznej, a dodatkowo charakteryzujących się co najmniej jednym negatywnym zjawiskiem w sferze gospodarczej, technicznej, środowiskowej lub przestrzenno - funkcjonalnej. Opracowując szczegółową diagnozę w zakresie sfery społecznej dla Gminy Tomice, przeanalizowano problemy w zakresie bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, poziomu edukacji i aktywności społecznej i obywatelskiej.

Po ustaleniu obszaru zdegradowanego, wyznaczono

- **obszar rewitalizacji** – stanowiący całość lub fragment obszaru wskazanego jako zdegradowany, gdzie koncentracja zjawisk negatywnych uwzględnionych w diagnozie jest największa, a znaczenie obszaru dla Gminy na tyle istotne, by podjąć działania zmierzające do poprawy aktualnego stanu.

Zgodnie z wytycznymi wynikającymi z Ustawy o rewitalizacji, wyznaczony obszar rewitalizacji musi zamykać się w 20% powierzchni obszaru Gminy i być zamieszkiwany przez maksymalnie 30% ludności. Może być podzielony na podobszary, które nie muszą mieć wspólnych granic.

Aby proces rewitalizacji był uznany za przeprowadzony prawidłowo, niezbędne jest zaangażowanie na każdym jego etapie (opracowywanie i wdrażanie) interesariuszy rewitalizacji, a mianowicie organów władzy, mieszkańców, przedsiębiorców, organizacji pozarządowych. W celu uzyskania optymalnych wyników, proces rewitalizacji powinien być prowadzony w sposób kompleksowy, zapewniający zintegrowane działania obejmujące swoim oddziaływaniem oprócz lokalnej społeczności również przestrzeń i gospodarkę.

Ważna w pomyślnym realizowaniu zamierzeń jest również komplementarność finansowa. Stąd już na etapie planowania istotne jest zaplanowanie źródeł finansowania projektów. W planach niniejszego Programu jest finansowanie działań z wielu źródeł: EFRR, EFROW, środki własne Gminy, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem wieloletnim. Określa kierunki działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, a także

technicznej, w taki sposób, by uzyskać efekt minimalizacji zdiagnozowanych problemów, a zarazem doprowadzić do wzmocnienia lokalnych potencjałów.

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 - 2023 składa się z 10 rozdziałów.

Rozdział 1: zawiera szczegółową diagnozę obszaru rewitalizacji. Obszar został omówiony w zakresie zdiagnozowanych kryzysów w poszczególnych strefach. Scharakteryzowano również lokalne potencjały stanowiące wartość obszaru. Dokonano również syntetycznego zestawienia potrzeb w zakresie rewitalizacji.

Rozdział 2: realizacja Programu nie może odbywać się w oderwaniu od celów i założeń strategicznych dokumentów planistycznych obowiązujących w Gminie. W niniejszym rozdziale zaprezentowano zgodność Programu z tymi dokumentami.

Rozdział 3: prezentuje wizję i cele, a także kierunki działań, które mają być wsparciem dla osiągnięcia zakładanych w Programie rezultatów.

Rozdział 4: opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych. W rozdziale czwartym zaprezentowano zestawienie projektów podstawowych i uzupełniających.

Rozdział 5: Mechanizmy integrowania. W tym rozdziale zaprezentowano wewnętrzną spójność dokumentu. Prezentuje powiązania pomiędzy problemami i ustanowionymi dla ich rozwiązania celami, a także zaplanowanymi przedsięwzięciami.

Rozdział 6: Szacunkowe ramy finansowe. Rozdział prezentuje szacunkową wartość poszczególnych projektów wraz z potencjalnymi źródłami ich finansowania.

Rozdział 7: opis struktury zarządzania. Aby zapewnić powodzenie przedsięwzięcia, wskazano jednostki Gminy i komórki organizacyjne odpowiedzialne za realizację Programu.

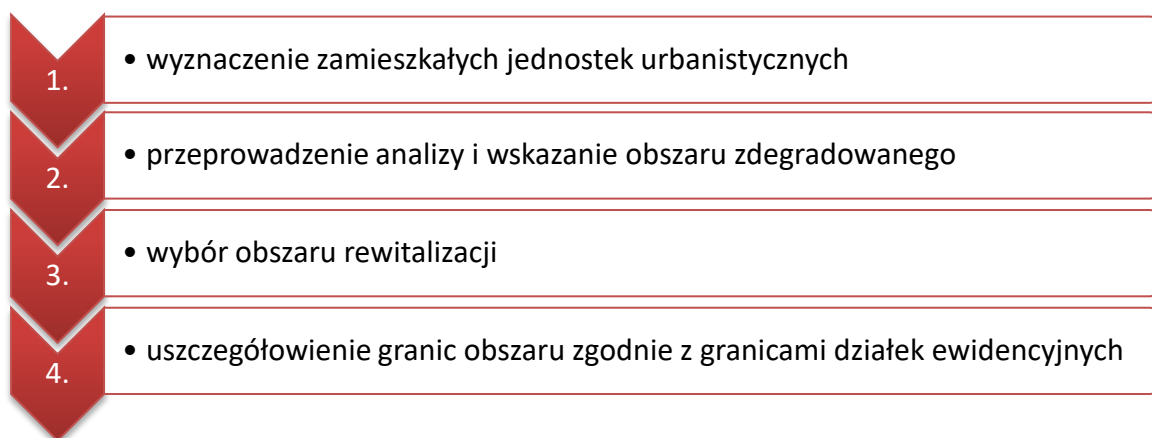
Rozdział 8: system monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice. W tym rozdziale omówione zostały mechanizmy monitorowania i ewaluacji, a także zestawione wskaźniki, które będą służyły badaniu postępów realizacji celów Projektu.

Rozdział 9: Proces Partycypacji Społecznej w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Tomice – rozdział prezentuje sposoby angażowania różnych grup interesariuszy w proces rewitalizacji.

Rozdział 10: Określenie niezbędnych zmian w uchwałach – w tym rozdziale wskazano niezbędne zmiany w dokumentach planistycznych i uchwałach do przeprowadzenia rewitalizacji.

2. Procedura delimitacji obszaru rewitalizacji

W celu wyznaczenia obszaru rewitalizacji w Gminie Tomice, przeprowadzono procedurę delimitacji, która przebiegła w czterech etapach:

Ryc.1: procedura wyznaczania obszaru rewitalizacji

- 1) wyznaczono zamieszkałe jednostki urbanistyczne (analityczne), stanowiące niepodzielne na kolejnych etapach prac fragmenty obszaru Gminy. Ustalony podział został poddany konsultacjom z przedstawicielami Urzędu Gminy Tomice. W oparciu o ustalony podział zbierano i przetwarzano dane dotyczące zjawisk w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Przeprowadzono analizę wskaźnikową i wskazano obszary zdegradowane. Wykorzystując wskaźnik syntetyczny wskazano te jednostki, w których występuje kryzys w sferze społecznej. Ponadto, dla wszystkich analizowanych jednostek zebrano informacje dotyczące pozostałych sfer. W ten sposób wskazano zdegradowane podobszary zamieszkałe.
- 2) przeprowadzono analizę wskaźnikową i wskazano zamieszkałe obszary zdegradowane. Wskazanie obejmowało wszystkie sfery, tj. społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną oraz techniczną.
- 3) Spośród wskazanych jednostek urbanistycznych uznanych, zgodnie z zapisami *Ustawy o rewitalizacji*, za zdegradowane, tj. tych, w których koncentracja negatywnych zjawisk społecznych oraz negatywnych zjawisk w pozostałych sferach była najwyższa, dokonano wyboru obszaru rewitalizacji.
- 4) Etapem finalnym było uszczegółowienie granic obszaru rewitalizacji w obrębie wskazanego podobszaru zdegradowanego. Obszar rewitalizacji został wyznaczony zgodnie z granicami działek ewidencyjnych.

Obszar rewitalizacji wyznaczony został Uchwałą nr XXVI/190/2017 Rady Gminy Tomice z 28 kwietnia 2017 roku. Składa się z jednego podobszaru:

Tomice Wschód –podobszar nr 2

Wskazany obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 42,22 ha co stanowi 1,04% powierzchni Gminy, zamieszkiwany jest przez 632 mieszkańców, co stanowi 7,9 % ludności. Tym samym obszar ten spełnia kryteria wielkościowe dla obszarów rewitalizacji, jakie zostały określone w *Ustawie z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji* (Dz.U. 2015 poz. 1777) i *Wytycznych Ministra Rozwoju w zakresie rewitalizacji*. Obszar rewitalizacji jest spójny pod względem przestrzenno-funkcyjnym. Jego funkcje wzajemnie się przenikają i dopełniają. Charakterystyka obszaru dokonana została w oparciu o szczegółowe wyniki procedury delimitacji oraz na podstawie przeprowadzonych badań terenowych.

Powyższy podobszar obszaru zdegradowanego został wskazany jako obszar rewitalizacji z uwagi na znaczne nasilenie problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcyjnych oraz technicznych.

Tabela 1: dane obszaru rewitalizacji

Obszar	Powierzchnia (ha)	% powierzchni Gminy	Liczba osób	% mieszkańców Gminy
Tomice Wschód	42,22	1,04	632	7,9

Szczegółowy opis przeprowadzenia delimitacji obszaru rewitalizacji w Gminie Tomice, wraz z wynikami poszczególnych etapów tego procesu zawiera dokument „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji”, dołączony do dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023. Dokument został przyjęty uchwałą Rady Gminy Tomice nr XXVI/190/2017 z dnia 28 kwietnia 2017 roku.

Rozdział 1: Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji jest spójny pod względem przestrzenno-funkcyjnym, różne jego funkcje wzajemnie się przenikają i dopełniają. Jego charakterystyka dokonana została w oparciu o szczegółowe wyniki procedury delimitacji, badania terenowe oraz na podstawie analizy danych źródłowych dostarczonych przez odpowiednie jednostki organizacyjne Gminy Tomice.

I. Obszar Tomice Wschód

I.1. Charakterystyka obszaru

Wskazany obszar rewitalizacji zajmuje powierzchnię 42,22 ha co stanowi 1,04% powierzchni Gminy, zamieszkiwany jest przez 632 mieszkańców, co stanowi 7,9 % ludności.

Ryc. 2: zasięg przestrzenny obszaru rewitalizacji Tomice Wschód

Na terenie obszaru znajduje się Zespół Szkolno – Przedszkolny w ramach którego funkcjonuje Szkoła Podstawowa im. Adama Mickiewicza i Przedszkole Samorządowe, a także Gimnazjum im. Noblistów Polskich. Przy szkołach znajdują się ośrodki sportowe: hala sportowa i boisko wielofunkcyjne o nawierzchni sztucznej przy Gimnazjum, boisko do piłki nożnej o nawierzchni trawiastej przy Gimnazjum, boisko do piłki nożnej / ręcznej i boisko wielofunkcyjne, oba o nawierzchni asfaltowej przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym. Dodatkowo przy przedszkolu znajduje się plac zabaw.

Na terenie obszaru ma swoją siedzibę Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Działa tu również Gminny Zakład Komunalny, który zajmuje się zaspokajaniem potrzeb Gminy między innymi

w zakresie realizacji zadań w obszarze środowiska, przestrzenno – funkcjonalnym i technicznym.

Mieści się tu również Ośrodek Kultury Gminy Tomice, Gminna Biblioteka Publiczna a także Galeria Sztuki „Bałysówka”.

Na terenie obszaru mają swoją siedzibę następujące organizacje III sektora: Ludowy Klub Sportowy „Dąb” (40 członków), Ochotnicza Straż Pożarna (58 członków), Zarząd Oddziału Gminnego Związku OSP RP, Stowarzyszenie „Wioski Naszych Marzeń” (100 członków), Uczniowski Klub Sportowy „Cross” (64 członków), Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym (32 członków) i Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Tomickiej.

Zarejestrowane są w KRS następujące firmy: Zakłady Mięsne "Brado-2" SA, Skład Budowlany i Opału "Rolbud" Sp. J. Sadowscy, Stawowy w likwidacji, Zadruk Spółka z o.o., Mk Tools Spółka z o.o. w upadłości likwidacyjnej, Drewex Meble Dla Dzieci sp. z o.o., Pexim Global sp. z o.o., Hus sp. z o.o., na podstawie wpisu do Ewidencji Działalności Gospodarczej działają poniżsi przedsiębiorcy: Antoni Włoch, F.H.U. Allegro Józef Witek, Piotr Barbachowski, Usługi Stolarskie Grzegorz Kruk, Firma Usługowo - Budowlana Paweł Wojtysiak, Janusz Wajdzik Wajmeks, Mateusz Wajdzik M-Bud, Krzysztof Baran Spec-Mal, Łukasz Skrzypczak, Firma Handlowo-Usługowa "Meksa", Janusz Gwóźdź Weza- Tomice, "Atelier Urody" Magdalena Balon, "Snycerstwo" Zachura Cezary Andrzej Sowa, Firma Handlowo Usługowa Mebles Design, Balon Jarosław "Usługi Transportowe", Biuro Rachunkowe Maria Tatar, Firma Lignum - Meble Łukasz Kruczek, Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Masłowski Jacek, Instalatorstwo Sanitarne C.O. I Gaz Tłomak Paweł, Instalatorstwo Wod-Kan-Co-Gaz Jan Tatar, Jarosław Lempart Katarzyna Rychlik Marikar, Autohandel Krzysztof Skoczylas Mechanika Pojazdowa, Małgorzata Kreczmer Art Mundi Mateusz Tatar "Manetti", Tłomak Katarzyna Kajaki Na Skawie.Pl, "Almi" Aleksandra Śliwa, "Kamaro" Tapicerstwo Meblowe, "Paweł", "Skład Budowlany I Opału Usługi Transportowe" Stanisław Sadowski, "Wesoła Kraina" Paweł Lupa, Anna Habczyk, Danuta Nowak, Firma "Kolmar" Kolasa Ariel, Firma Usługowo Handlowa Bogdan Zajski, Handel Obwoźny Krzysztof Lofek, Handel Obwoźny Ogiegło Zbigniew, Igor Szczurka, Ireneusz Kamiński, Wytwarzanie Oklein Maciej Sadowski, Maciej Szlachcic, Mechanika Pojazdów, Blacharstwo Adam Banaś, Mini-Market Halina Kaczmarczyk, Noclegi "Kalina", P.P.H."Awers" Roman Oboza, P.P.H. "Doro" Roman Oboza, P.P.H."Awers" Waldemar Kucia, Paweł Zemła Zemtex Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Inżynieryjnych "Drotech", Andrzej Domagała, Robert Sadowski, Skup I Sprzedaż Samochodów Tomasz Kamiński, Travel Club Manager Łukasz Kamiński.

Na terenie Gminy Tomice nie ma ośrodka zdrowia. Mieszkańcy korzystają z ośrodków położonych głównie na terenie miejscowości Wadowice. Działają prywatne gabinety lekarskie, przy czym żaden nie jest zlokalizowany na omawianym podobszarze.

Przez teren obszaru przebiega DK28. Obszar posiada kanalizację wodociągową, sanitarną i częściowo deszczową.

I. II. Koncentracja zjawisk kryzysowych: sfera społeczna

Na kryzys w sferze społecznej w omawianej jednostce największy wpływ miały następujące zjawiska:

- przestępczość,
- ubóstwo,
- bezrobocie.

Zgłoszona w 2015 roku liczba przestępstw i wykroczeń w przeliczeniu na stu mieszkańców wyniosła 5,39 co stanowi najwyższy wynik w Gminie. Podobnie, w tym samym roku wskaźnik wydanych niebieskich kart był najwyższy w gminie i wyniósł 0,88 na stu mieszkańców.

Pogłębiona analiza w tym zakresie wykazała, że w poszczególnych latach, liczba zgłaszanych przestępstw przekracza znacznie 10% ogólnej liczby odnotowanych przestępstw w Gminie. W roku 2016 było to 23% wszystkich zgłoszonych zdarzeń przestępczych i wykroczeń. Szczegółowe zestawienie zawiera tabela zaprezentowana poniżej:

Tabela 2: liczba zgłoszonych przestępstw

Obszar	Liczba zgłoszonych przestępstw			
	2013	2014	2015	2016
Tomice Wschód	20	14	20	19
Cała Gmina	92	86	125	81

Źródło: dane Powiatowa Komenda Policji w Wadowicach

Dane przedstawione do pogłębionej analizy w obszarze korzystania przez mieszkańców i rodziny z omawianego terenu z pomocy społecznej wykazały, iż w latach 2012 – 2016 odsetek mieszkańców omawianego obszaru wynosił od 8 do 15% wszystkich mieszkańców Gminy korzystających z pomocy społecznej.

W przypadku rodzin korzystających z pomocy społecznej, udział rodzin z omawianego obszaru wynosił w zależności od roku od 9 do 17% wszystkich rodzin w Gminie korzystających z pomocy społecznej. Szczegółowe zestawienie prezentują poniższe tabele:

Tabela 3: Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej

Obszar	Liczba mieszkańców korzystających z pomocy społecznej				
	2012	2013	2014	2015	2016
Tomice Wschód	50	51	88	39	34
Cała Gmina	469	552	576	477	448

Jednostka sporządzająca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomicach

Tabela 4: Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej

Obszar	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej				
	2012	2013	2014	2015	2016
Tomice Wschód	12	14	27	9	12
Cała Gmina	128	149	158	126	134

Jednostka sporządzająca: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomicach

Na podstawie danych dotyczących bezrobocia na terenie gminy w 2015 roku, ustalono iż w całej gminie było 222 bezrobotnych, z czego 114 osób, to były osoby długotrwale bezrobotne. Na terenie Tomic zamieszkiwało 69 osób bezrobotnych, w tym 35 osób długotrwale bezrobotnych. Na obszarze Tomice Wschód odnotowano łącznie 28 osób bezrobotnych, w tym 17 osób długotrwale bezrobotnych.

Pogłębiona analiza wyników ze sprawdzianu szóstoklasisty wykazuje, że wyniki uczniów na omawianym obszarze są zróżnicowane w zależności od roku:

Tabela 5: Wyniki ze sprawdzianu szóstoklasisty

Obszar	Wyniki ze sprawdzianu szóstoklasisty (średnia wszystkich uczniów z danego podobszaru)									
	2012		2013		2014		2015		2016	
Dane	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%	Pkt	%
Uczniowie z obszaru Tomice Wschód	22,6	56	26,6	66	24,6	62	28,9	70	26,3	66
Cała Gmina	23,7	59	25,0	62,4	25,4	64	27,2	66	25,9	65

Jednostka sporządzająca: Zespół Szkolno – Przedszkolny w Tomicach

I. III. Koncentracja zjawisk kryzysowych: pozostałe sfery

Omawiany obszar charakteryzuje się wysokim odsetkiem przedsiębiorców. W 2015 roku liczba aktywnych przedsiębiorców wyniosła 64, jest to trzeci wynik w gminie. Podobnie wysoki – również trzecia pozycja w Gminie – jest wskaźnik zawieszonych i wyrejestrowanych przedsiębiorców. W tym samym roku, na omawianym obszarze było ich 35. Z tego powodu obszar został oceniony jako zdegradowany w sferze gospodarczej.

W związku z tym, iż przez obszar przebiega DK28, jest on narażony-na największe zagrożenie zanieczyszczenia hałasem. W sferze środowiskowej, obszar został zakwalifikowany jako zdegradowany.

Ze względu na liczne jednostki oświatowe i edukacyjne zlokalizowane na terenie obszaru, nie został on uznany za zdegradowany w sferze przestrzenno – funkcjonalnej. Niestety, większość funkcjonujących na obszarze rewitalizacji obiektów jest w złym stanie technicznym. Ogólna ocena stanu technicznego i jakości budynków znajdujących się na omawianym obszarze rewitalizacji jest na tyle zła, że został on sklasyfikowany za zdegradowany w sferze technicznej.

I. IV. Wewnętrzny potencjał rozwojowy

Obszar rewitalizacji stanowi centrum gminy, co sprzyja dostępności do obiektów użyteczności publicznej, w tym do urzędu gminy, ośrodka pomocy społecznej, zakładu komunalnego. Położony jest on w bezpośrednim sąsiedztwie miasta powiatowego, Wadowic i części miejscowości Tomice o intensywnie rozwijającym się budownictwie jednorodzinny. Przez centrum obszaru przebiega droga krajowa nr 28 Medyka – Zator, z lewoskrętami, oświetleniem ulicznym, chodnikiem i dwiema wysepkami – przejściami dla pieszych. Dostęp do Wadowic i miejscowości położonych na terenie Gminy Tomice jest możliwy za pośrednictwem komunikacji publicznej. Mieszkańcy obszaru mają dostęp do infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, energetycznej i telekomunikacyjnej (światłowód). Biblioteka publiczna zapewnia publiczny dostęp do Internetu. W centrum obszaru (w sąsiedztwie budynku gimnazjum) krzyżuje się większość szlaków rowerowych i pieszych. Sąsiedztwo obszaru Natura 2000 pn. Dolina Dolnej Skawy ze stawami i rzeką Skawą. Nagromadzenie podmiotów gospodarczych – największe w skali całej gminy, w granicach obszaru znajduje się strefa aktywności gospodarczej. Na jego terenie występują liczne placówki kulturalne (ośrodek kultury, biblioteka publiczna, galeria sztuki, izba regionalna). Znajduje się tu wiele obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków (kaplica św. Jakuba, kapliczka św. Floriana). Nagromadzenie placówek opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych (przedszkole, szkoła podstawowa, gimnazjum – jedno w całej gminie). Występowanie obiektów sportowych: hala sportowa – jedna w gminie, przy hali sportowej boisko trawiaste i o sztucznej nawierzchni. Siedziba Ludowego Klubu Sportowego Dąb” – klubu najwyższej klasyfikowanego w rozgrywkach ligowych spośród klubów działających na terenie gminy. Siedziba Koła Gospodyń Wiejskich w Tomicach – aktywnego stowarzyszenia kobiecego. Siedziba Ochotniczej Straży Pożarnej – w sąsiedztwie drogi krajowej i strefy aktywności gospodarczej.

Rozdział 2: Opis powiązań Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 - 2023 z dokumentami o charakterze strategicznym i planistycznym

Proces rewitalizacji został osadzony w swych założeniach na zidentyfikowanych problemach mieszkańców na zdegradowanym obszarze. Uwzględnia kontekst innych dokumentów strategicznych. Komplementarność z innymi działaniami oraz priorytetami wpływa na skuteczność i efektywność procesu rewitalizacji. Poniżej zaprezentowano powiązanie celów strategicznych Gminnego Programu Rewitalizacji z celami i priorytetami rozwoju społeczno-gospodarczego, jakie wyznaczono w różnorodnych dokumentach strategicznych oraz planistycznych.

I. Strategia Rozwoju Gminy Tomice na lata 2016 – 2025

Strategia jest najogólniejszym dokumentem planistycznym. W Gminie Tomice strategia została przyjęta uchwałą nr XVIII/128/2016 z dnia 22 lipca 2016 roku. Dokument wyznacza kierunki rozwoju i podejmowane działania. Tym samym, wraz ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego jest nadrzędnym dokumentem w stosunku do pozostałych dokumentów przyjętych przez Władze. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023 jest zgodny ze Strategią Rozwoju Gminy Tomice na lata 2016 - 2025.

Powiązanie Programu Rewitalizacji ze Strategią Rozwoju Gminy zachodzi już na poziomie misji przyświecającej tworzeniu Strategii: Samorząd Gminy Tomice będzie stale i aktywnie działał na rzecz podnoszenia jakości życia w gminie, wspierając proces budowy zintegrowanej wspólnoty aktywnych mieszkańców. Samorząd wspiera i stymuluje rozwój społeczno-gospodarczy tworząc przestrzeń dla współpracy sektora publicznego i prywatnego, mieszkańców, przedsiębiorców, a także organizacji społecznych (przy uwzględnieniu możliwości prowadzenia konsultacji). Nadrzędne założenia w ramach działań podejmowanych na rzecz rozwoju gminy, obejmują tworzenie dogodnych warunków dla pracy i wypoczynku, życia rodzinnego oraz aktywności zawodowej i społecznej, edukacji oraz godnego starzenia, z uwzględnieniem aspektów dotyczących zrównoważonego rozwoju oraz ochrony środowiska. Punktem odniesienia dla pracy samorządu są mieszkańcy; zarówno w sensie indywidualnym jak i grup, które tworzą. Tomice jako samorząd – organizacja mieszkańców – koncentruje się na zaspokajaniu zbiorowych potrzeb, rozwiązywaniu problemów ludzi i organizacji oraz tworzeniu warunków dla urzeczywistniania aspiracji i planów członków lokalnej wspólnoty.

Na bazie misji powstała wizja rozwoju Gminy Tomice: *W 2025 roku Gmina Tomice będzie zapewniać mieszkańcom wysoki standard życia w oparciu o wysokiej jakości usługi publiczne, czyniące z gminy miejsce, w którym warto mieszkać, pracować, uczyć się, rozwijać biznes i wypoczywać. Stabilny i trwały wzrost gospodarczy, będzie realizowany przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju i poszanowaniu lokalnej tradycji oraz materialnego*

i duchowego dziedzictwa kulturowego. Samorząd, mieszkańcy i organizacje społeczne będą się aktywnie angażować w działania na rzecz lokalnej wspólnoty, wspierane będą grupy defaworyzowane, a lokalny samorząd będzie wykorzystywał szanse rozwojowe związane z suburbanizacją Wadowic i budowanym potencjałem jego obszaru funkcjonalnego. Podobnie jak misja, wizja również jest zgodna z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023.

Rozwinięciem wizji rozwoju są domeny planowania strategicznego, które są ściśle powiązane z celami strategicznymi i planami operacyjnymi przewidzianymi do realizacji. Na poziomie domen planowania strategicznego i celów strategicznych i planów operacyjnych również zachodzi zgodność z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023, w szczególności:

Domena planowania strategicznego: Infrastruktura techniczna i ład przestrzenny

- Cel strategiczny: Rozbudowa infrastruktury technicznej i społecznej oraz utrzymanie ładu przestrzennego gminy na rzecz wzrostu atrakcyjności osiedleńczej, turystycznej i inwestycyjnej
 - Plan operacyjny PK-3: Tworzenie profesjonalnej infrastruktury społecznej oraz obszarów rekreacji, aktywnego wypoczynku dla mieszkańców

Domena planowania strategicznego: Integracja społeczna

- Cel strategiczny: Wszechstronny rozwój systemu usług opieki społecznej (zwłaszcza dla osób potrzebujących, defaworyzowanych), inicjowanie działań przyczyniających się do integracji mieszkańców oraz wzmacnianiu lokalnego kapitału społecznego
 - Plan operacyjny PK-3.1: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej
 - Plan operacyjny PK-3.2: Rozwój nowoczesnych form wsparcia lokalnego kapitału ludzkiego

Domena planowania strategicznego: Wspólnota lokalna i aktywni mieszkańcy

- Cel strategiczny: Podbudzanie wszechstronnej aktywności mieszkańców, organizacji, instytucji przyczyniającej się do rozwoju społeczeństwa obywatelskiego
 - Plan operacyjny PK-5.2: Wzrost zaangażowania mieszkańców w ramach aktywnych działań na rzecz rozwoju lokalnego

II. Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomice

Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomice sporządzono w celu ustalenia optymalnych i racjonalnych kierunków rozwoju, uwzględniających stan ładu przestrzennego, zasady jego ochrony oraz zasady zrównoważonego rozwoju. Studium stanowi podstawowy dokument dla koordynacji działań samorządu lokalnego. Uwzględnia potrzeby społeczności oraz wypełnia wymogi zgodności z prawem.

W studium zebrano informacje, które stanowiły podstawę dla określenia uwarunkowań rozwoju, które zaś są podstawą do formułowania zasad i kierunków rozwoju zagospodarowania przestrzennego.

Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego Gminy Tomice oparte jest na politykach określających generalne ustalenia dotyczące ogólnych kierunków rozwoju. Gminny Program Rewitalizacji Gminy Tomice jest zgodny ze Studium uwarunkowań i zagospodarowania przestrzennego już na poziomie celu głównego rozwoju przestrzennego, a mianowicie: Stały wzrost standardu życia mieszkańców gminy w oparciu o racjonalne wykorzystanie zasobów gminy zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

Główne kierunki zmian w strukturze przestrzennej Gminy Tomice zgodne z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023:

- utrzymanie funkcji centrum administracyjnego i usługowego w Tomicach;
- wykreowanie przestrzeni publicznych w ramach centrum administracyjnego i usługowego w Tomicach oraz w miarę potrzeb w pozostałych miejscowościach gminy;
- wykorzystanie atrakcyjnych krajobrazowo terenów dla rozwoju usług turystyki i rekreacji;
- uzupełnienie i rozbudowa systemów infrastruktury technicznej i drogowej,

W ramach Studium wskazano następujące cele operacyjne zgodne z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice:

W sferze społecznej:

- Zapewnienie obsługi mieszkańców w zakresie usług publicznych na poziomie akceptowanych standardów jakościowych i ilościowych.
- Zapewnienie młodzieży możliwości ogólnego, wszechstronnego wykształcenia, w sposób pozwalający na znalezienie w przyszłości zatrudnienia.
- Utworzenie atrakcyjnych przestrzeni publicznych służących integracji społeczności lokalnej oraz zaspokajaniu potrzeb mieszkańców w dziedzinie usług, wypoczynku i rekreacji.
- Tworzenie dogodnych warunków dla realizacji twórczych potrzeb i aspiracji mieszkańców.

W sferze przestrzennej:

- w zakresie struktury przestrzennej:
 - Utworzenie i aktywizacja centrum administracyjno-usługowego gminy.

- w zakresie infrastruktury społecznej:
 - Polepszenie wyposażenia gminy w podstawowe usługi publiczne.
 - Dostosowanie istniejącej infrastruktury społecznej do nowych potrzeb związanych z zachodzącymi zmianami społecznymi (w szczególności w zakresie oświaty i służby zdrowia).
 - Zapewnienie mieszkańcom równego dostępu do obiektów oświaty, kultury, służby zdrowia itp.
 - Wyposażenie gminy w obiekty sportu i rekreacji pozwalające na aktywne spędzenie wolnego czasu oraz poprawę stanu zdrowia mieszkańców.

III. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Tomice na lata 2016-2021

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych to usystematyzowana długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu objęcie wsparciem osoby dotknięte wykluczeniem społecznym oraz stworzenie optymalnych warunków dla funkcjonowania społeczności lokalnej.

Głównym zadaniem strategii jest wyrównywanie szans społecznych mieszkańców Gminy dzięki efektywnej współpracy wszystkich partnerów działających w obszarze polityki społecznej. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice są zgodne z założeniami obowiązującej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na poziomie celu generalnego i priorytetów, a w szczególności:

Cel generalny: tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego.

CEL STRATEGICZNY: (C1) Zintegrowany system pomocy społecznej

C1K3: System wsparcia na rzecz osób ubogich i podlegających wykluczeniu społecznemu

C1K5: Rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych

CEL STRATEGICZNY: (C2) Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny

C2K1: Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

CEL STRATEGICZNY (C4) Tworzenie warunków dla rozwoju kapitału edukacyjnego C4K1: Zapewnienie dostępu dla mieszkańców gminy do oferty edukacyjnej.

IV. Program wspierania rodziny dla Gminy Tomice na lata 2016-2018

Program wspierania rodziny dla Gminy Tomice został zatwierdzony Uchwałą Nr XIII/98/2016 z dnia 26 lutego 2016 r. Jednym z zadań Gminy jest pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, poprzez organizację systemu oraz wyposażenia go w odpowiednie narzędzia. W tym celu m.in. opracowuje się gminny program wspierania rodziny.

Gminny Program Rewitalizacji, w swoich założeniach jest zgodny z założeniami przyjętymi w obowiązującym w Gminie Programie wspierania rodziny, poczynając od celu generalnego: tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny. Dokument jest również zgodny na poziomie następujących kierunków działań strategicznych:

C1K1: Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży

C1K2: Tworzenie sytemu edukacji i wspierania rodziny

C1K3: Tworzenie warunków do organizowania aktywnego wypoczynku dla rodzin.

V. Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Tomice

Gmina Tomice w 2012 roku zleciła opracowanie założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe. Opracowanie zawiera:

- ocenę stanu aktualnego i przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.
- przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych.
- możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych.
- możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej.
- zakres współpracy z innymi gminami.

W trakcie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, odniesiono się do założeń wynikających z niniejszego opracowania i uwzględniono zawarte tam założenia.

VI. Plan Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tomice

Od 2016 roku Gmina posiada również Plan Gospodarki Niskoemisyjnej. Celem dokumentu jest przedstawienie Planu działań i uwarunkowań, służących redukcji emisji zanieczyszczeń powietrza ze szczególnym uwzględnieniem emisji pyłów i CO₂. Potrzeba jego przygotowania wynika ze świadomości władz Gminy co do znaczenia aktywności w tym obszarze.

W ramach prac nad niniejszym opracowaniem wykonano inwentaryzację źródeł niskiej emisji dla Gminy Tomice. Głównym elementem inwentaryzacji było przeprowadzenie ankietyzacji. Dane zawarte w Planie są oparte o wyniki inwentaryzacji terenowej przeliczone metodą wskaźnikową dającą obraz wartościowy całego badanego obszaru.

Na podstawie przeprowadzonych ekspertyz opracowano długoterminową strategię, cele i zobowiązania Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tomice. Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Tomice w swoich założeniach jest zgodny z założeniami przyjętymi dla Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tomice.

Oto działania długoterminowe założone w Planie Gospodarki Niskoemisyjnej, które są zgodne z działaniami przewidzianymi do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji:

Działanie 1. Ograniczenie zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budynki i infrastruktura publiczna.

Działanie 5. Działania informacyjne, edukacyjne i planistyczne

Gminny Program Rewitalizacji jest zgodny z Planem Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Tomice również na poziomie następujących zawartych w nim celów szczegółowych i wynikających z niego działań:

Cel szczegółowy 1. Ograniczenie emisji CO₂ poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach i infrastrukturze oraz produkcja energii z OZE, uzyskane w okresie 2016-2020.

Działanie 1. Ograniczenie zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budynki i infrastruktura publiczna.

Cel szczegółowy 3. Ograniczenie emisji pyłów, CO₂ poprzez zmianę systemów zaopatrzenia budynków w energię elektryczną i ciepłą, ograniczające zużycie energii, uzyskane w okresie 2016-2020.

Działanie 3 Ograniczenie zużycia energii i wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł - budownictwo mieszkaniowe.

Cel szczegółowy 5. Zwiększenie świadomości wpływu niskiej emisji w grupach: mieszkańców, liderów społecznych oraz wdrożenie nowych rozwiązań wewnątrz urzędu w okresie 2016-2020.

Działanie 5. Działania informacyjne, edukacyjne i planistyczne.

Powyżej zaprezentowane zostały powiązania Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023 z dokumentami planistycznymi i strategicznymi. Wyszczególnione zostały cele i wskazania z omawianych dokumentów, którym odpowiadają cele i kierunki Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023. Rewitalizacja przeprowadzona na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023 stanowi spójny i istotny element całościowej wizji rozwoju Gminy. Szczegółowe projekty będące przedmiotem prowadzonej rewitalizacji mieszczą się w zakresie zadań wyznaczonych w omówionych dokumentach.

Przeznaczenie działek uwzględnionych w programie rewitalizacji, jest zgodne z przedsięwzięciami planowanymi na ich terenie w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023 i nie wymaga zmian w Miejscowym Planie Zagospodarowania Przestrzennego.

Gmina Tomice nie posiada na ten moment Planu Ochrony Środowiska. Została podjęta decyzja o sporządzeniu tego dokumentu.

Rozdział 3: Opis wizji stanu obszaru, cele rewitalizacji oraz odpowiadające im kierunki działań

Dla terenu wyznaczonego jako obszar rewitalizacji, po uprzednim zdiagnozowaniu problemów na nim występujących i uwzględnieniu oczekiwań mieszkańców, przygotowano wizję stanu oczekiwanego po przeprowadzeniu projektów. Dzięki realizacji zakładanych celów i podążaniu w wyznaczonym kierunku, osiągnięty zostanie następujący stan:

I. Wizja:

Obszar Rewitalizacji Gminy Tomice przyjazny do życia i pracy potrafiący wykorzystać swój potencjał do wzmocnienia integracji lokalnej i przeciwdziałania problemom społecznym, technicznym, gospodarczym i przestrzenno – funkcjonalnym. Zapewnia swoim mieszkańcom nowoczesne miejsca do spędzania czasu wolnego, dba o dobrą przestrzeń do życia i rozwoju.

II. Cel główny:

Wyprowadzenie ze stanu kryzysowego terenu rewitalizacji w obszarze społecznym, przestrzenno – funkcjonalnym i technicznym na teren wspierający mieszkańców w celu budowania więzi społecznych i rozwoju w zadbanej i bezpiecznej przestrzeni publicznej i zdrowym środowisku przyrodniczym.

III. Cele szczegółowe:

Przyjęta wizja i główny cel rewitalizacji odpowiadają wcześniej zidentyfikowanym potrzebom i prowadzą do eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk na wyznaczonych obszarach.

Powyższe założenia będą realizowane przez następujące cele szczegółowe obejmujące wszystkie sfery procesu rewitalizacji (tj. społeczną, gospodarczą, przestrzenno – funkcjonalną, techniczną i środowiskową):

1. Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego

Poprawa jakości infrastruktury tworzącej publiczną przestrzeń, podniesienie walorów estetycznych i dostępności do usług za pośrednictwem poprawy stanu technicznego obiektów ma znaczny wpływ na szeroko pojętą jakość życia. Podejmowane w ramach rewitalizacji działania służące zapewnieniu mieszkańcom lepszej jakości życia poprzez modernizację i zwiększenie efektywności wykorzystania istniejącego potencjału będą miały duży wpływ na założone cele.

Dzięki stworzeniu i poprawie miejsc działalności kulturalnej, poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców. Będzie to możliwe poprzez zwiększenie atrakcyjności oferty rekreacyjnej i spędzania czasu wolnego. Powyższy cel w szczególny sposób obejmuje również mieszkańców w wieku senioralnym.

Poprzez bezpośrednią interwencję w przestrzeń zdegradowanego obszaru, jej pełniejsze i bardziej funkcjonalne wykorzystanie, poprawę estetyki oraz nadanie nowych cech i funkcji, poprawie ulegnie jakość życia mieszkańców. Dzięki planowanym interwencjom obszar stanie się bardziej atrakcyjny dla innych podmiotów – inwestorów, przedsiębiorców, odwiedzających, itp. Jednocześnie cel zakłada osiągnięcie trwałej, długookresowej poprawy jakości infrastruktury społecznej. Przyczyni się to do podniesienia jakości życia mieszkańców i sprzyjać będzie generowaniu pozytywnych zjawisk społecznych i gospodarczych.

2. Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji

Zaproponowane działania rewitalizacyjne mają na celu poprawę warunków infrastrukturalnych sprzyjających edukacji dzieci od najmłodszych lat. Doprowadzenie do takiego zjawiska jest możliwe poprzez rewitalizację zdegradowanych technicznie obszarów i wprowadzenie ich z powrotem w obieg. W ramach tego celu realizowane będzie dążenie do zapewnienia mieszkańcom jak najlepszych możliwości opieki i edukacji dzieci, a co za tym idzie do zoptymalizowania szans rozwojowych. Ten cel zostanie zrealizowany głównie poprzez działania związane z adaptacją przestrzeni publicznej. Przełoży się to pozytywnie na aktywizację, w tym zawodową zwłaszcza rodziców dzieci w wieku opieki żłobkowej i przedszkolnej.

3. Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym

W związku z uzyskanymi w trakcie analizy wskaźnikami, zasadnym jest prowadzenie działań mających na celu umożliwienie mieszkańcom czynnej integracji poprzez wyjście z domu i spotykanie się w przyjaznej przestrzeni publicznej. Konieczne jest zapewnienie mieszkańcom możliwości podejmowania aktywności mających na celu budowanie oraz wzmacnianie więzi sąsiedzkich poprzez organizowanie wspólnych imprez mających na celu integrację i międzypokoleniową wymianę doświadczeń oraz wspieranie oddolnych inicjatyw.

Dzięki podjętym inicjatywom Gmina Tomice zyska nowe miejsca, gdzie będą mogły być realizowane cele związane z integrowaniem lokalnej społeczności, w tym osób z dysfunkcjami i w wieku senioralnym. Dzięki możliwości współdziałania zwiększy się wzajemna odpowiedzialność za lokalną wspólnotę.

IV. Kierunki działań:

Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego

- 1.1. Modernizacja i organizacja otwartych miejsc publicznych.
- 1.2. Zwiększenie atrakcyjności przestrzeni publicznych (w tym poprawa bezpieczeństwa).

Cel 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.

- 2.1. Wsparcie w rozwoju i opiece nad dziećmi.
- 2.2. Zapewnienie zinstytucjonalizowanych form opieki nad dziećmi w wieku przedprzedszkolnym.

Cel 3: Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.

- 3.1. Wsparcie działalności organizacji kulturalnych.
- 3.2. Działania na rzecz aktywizacji stowarzyszeń, grup hobbystycznych, grup artystycznych.
- 3.3. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu.

Ryc. 2: Zestawienie celów i odpowiadających im kierunków działań

Rozdział 4: Opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych

I. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Poniższe zestawienie prezentuje planowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wpisane na listę przedsięwzięć podstawowych. Planowane przedsięwzięcia mają na celu przeciwdziałanie zdiagnozowanym kryzysom w poszczególnych sferach, są również zgodne z oczekiwaniami mieszkańców obszarów rewitalizowanych i pozostałych interesariuszy. Potrzebę poniższych działań potwierdzono w trakcie opracowywania programu i prowadzonych konsultacji społecznych.

Wszystkie przedsięwzięcia pozostają w zgodzie z art. 15 Ustawy o rewitalizacji i mają na celu przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się problemów o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym.

Tabela 6: zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Budowa Ośrodka Kultury w Tomicach
Zakres zadań	Przedmiotem projektu jest budowa nowego, ogólnodostępnego obiektu ośrodka kultury w Tomicach – nowej siedziby Ośrodka Kultury Gminy Tomice im. Wincentego Bałysa.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Tomice, działki ewidencyjne nr 277, 278/6, na obszarze rewitalizacji
Opis	<p>Celem szczegółowym projektu jest stworzenie optymalnych warunków do prowadzenia działalności kulturalnej oraz kompleksowej oferty kulturalnej poprzez zapewnienie odpowiedniego obiektu. Nowy obiekt będzie pełnił nie tylko funkcję ośrodka kultury, ale także sprzyjać aktywności i integracji społecznej mieszkańców na obszarze rewitalizacji. Będzie to miejsce edukacji artystycznej, organizacji wielu imprez kulturalnych, edukacyjnych, koncertów, funkcjonowania kół zainteresowań. Obiekt ten umożliwi także przeprowadzanie zebrań mieszkańców i spotkań organizacji pozarządowych, organizowanie wystaw, konferencji i pokazów filmowych.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie projektu budowlanego, - budowę obiektu wraz z przyłączami,

- dostawę wyposażenia wraz z montażem,
- zagospodarowanie przyległego terenu.

W budynku znajdować się będą m.in. biblioteka z czytelnią, sala konferencyjna ze sceną, sale tematyczne – pracownie, szatnia, zaplecze administracyjne i socjalne. Obiekt będzie wykonany z uwzględnieniem innowacyjnych rozwiązań technicznych, dostosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W wyniku realizacji przedsięwzięcia Ośrodek Kultury Gminy Tomice będzie mógł pełnić szereg ważnych funkcji społecznych, poprzez podejmowanie i realizację różnych działań, wśród których można wymienić m. in.:

- organizację różnorodnych tematycznych wydarzeń i imprez kulturalnych skierowanych do różnych grup odbiorców,
- organizację różnorodnych warsztatów i zajęć aktywizujących różne grupy odbiorców (zwłaszcza zagrożonych procesami wykluczenia i marginalizacji społecznej oraz potrzebujących wyrównania szans),
- organizację różnorodnych konkursów, pokazów i festiwali skierowanych do różnych grup odbiorców,
- organizację różnorodnych tematycznych wydarzeń o zasięgu (znaczeniu) ponadregionalnym,
- organizację różnorodnych warsztatów, kursów i plenerów skierowanych do różnych grup artystów, w szczególności amatorskich, które zyskają możliwość tworzenia a odbiorcy ich dzieł będą mieć możliwość żywego kontaktu ze sztuką.

Spełniane cele

Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego

Cel 3: Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.

Rezultaty projektu

Rezultatem realizacji przedsięwzięcia będzie:

- zapewnienie mieszkańcom dostępu do podstawowej infrastruktury społecznej – wybudowanie społecznie oczekiwanej infrastruktury kultury, miejsca spotkań i integracji mieszkańców, obiektu, który pozwoli wzmocnić tożsamość lokalną i przyczyni się do budowy społecznych więzi,
- wybudowanie obiektu, który wraz zagospodarowaniem przestrzeni publicznej utrwali proces wyznaczania prawdziwego

	centrum miejscowości, które będzie oferowało większość usług publicznych,				
	<ul style="list-style-type: none"> - zapewnienie mieszkańcom dostępu do atrakcyjnej oferty kulturalno-artystycznej i edukacyjnej, - poprawa jakości oferowanych usług społecznych (kulturalnych, artystycznych, bibliotecznych, edukacyjnych), - wzrost jakości i poziomu życia mieszkańców obszaru rewitalizacji. 				
Spełnienie aspektów rewitalizacji przez projekt	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X

Przedsięwzięcie 2

Nazwa przedsięwzięcia Wymiana pokrycia dachowego, modernizacja i adaptacja budynku Ośrodka Kultury Gminy Tomice im. Wincentego Bałysa na bibliotekę i świetlicę szkolną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tomicach

Zakres zadań Rezultatem realizacji przedsięwzięcia będzie:

- zapewnienie uczniom szkoły podstawowej dostępu do podstawowej infrastruktury społecznej, tj. pomieszczeń biblioteki i świetlicy szkolnej;
- zapewnienie optymalnych warunków do prowadzenia biblioteki szkolnej i świetlicy szkolnej,
- zapewnienie w świetlicy szkolnej opieki wychowawczej uczniom przed zajęciami lekcyjnymi i po nich poprzez:
 - organizowanie pomocy w nauce, tworzenie warunków do nauki własnej,
 - organizowanie gier i zabaw ruchowych oraz innych form kultury fizycznej, mających na celu prawidłowy rozwój fizyczny,
 - ujawnianie i rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień, organizowanie zajęć w tym zakresie,
 - stwarzanie i uczestnictwo w kulturze, organizowanie kulturalnej rozrywki oraz kształtowanie nawyków kultury życia codziennego,
 - upowszechnianie i kształtowanie zasad kultury zdrowotnej, nawyków higieny i czystości,
 - rozwijanie i uczenie samodzielności,

	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw pożądaných społecznie, - współdziałanie z rodzicami, wychowawcami klas i nauczycielami uczestników świetlicy, z placówkami upowszechniania kultury, sportu i rekreacji oraz innymi instytucjami i stowarzyszeniami w środowisku; - zaspokojenie potrzeb czytelniczych i informacyjnych uczniów, nauczycieli i innych czytelników; - poprawa efektywności energetycznej budynku: ograniczenie strat ciepła i zmniejszenie zapotrzebowania na energię, używaną do ogrzewania pomieszczeń i podgrzewania wody użytkowej; <p>zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu.</p> <p>Obecnie obiekt stanowi siedzibę Ośrodka Kultury Gminy Tomice im. Wincentego Bałysa. W związku z planowaną budową nowej siedziby ośrodka w innej lokalizacji, dotychczasowy budynek zostanie zaadaptowany na bibliotekę szkolną i świetlicę szkolną szkoły podstawowej. W przyległym, połączonym funkcjonalnie z ośrodkiem budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego, w którym będą zlokalizowane klasy IV-VIII szkoły podstawowej, nie ma biblioteki szkolnej i świetlicy.</p>
<p>Podmioty realizujące (zgłaszające)</p>	<p>Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice</p>
<p>Lokalizacja:</p>	<p>Ośrodek Kultury Gminy Tomice im. Wincentego Bałysa w Tomicach; ul. Dworska 9; 34-100 Tomice. W obszarze rewitalizacji</p>
<p>Opis</p>	<p>Przedmiotem projektu jest wymiana pokrycia dachowego, modernizacja i adaptacja budynku ośrodka kultury na bibliotekę i świetlicę szkolną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tomicach po wybudowaniu nowego budynku ośrodka kultury w Tomicach. Celem szczegółowym projektu jest zapewnienie optymalnych warunków do prowadzenia biblioteki szkolnej oraz zmiana sposobu użytkowania sali widowiskowej na świetlicę szkolną dla uczniów klas IV-VIII szkoły podstawowej.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie projektu budowlanego, - wymianę stropodachu na dach (wykonanie więźby dachowej i pokrycie dachu) – wariant I umożliwiający urządzenie poddasza, lub termomodernizacja stropodachu w połączeniu z wymianą

	<p>poszycia dachowego – wariant II,</p> <ul style="list-style-type: none">- budowę kominów,- docieplenie ścian styropianem i nałożenie tynków,- wymianę orynowania i instalacji odgromowej budynku,- wymianę instalacji elektrycznej,- wyposażenie świetlicy w meble i artykuły dydaktyczne, sprzęt komputerowy.
Spełniane cele	Cel 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.
Rezultaty projektu	<p>Rezultatem realizacji przedsięwzięcia będzie:</p> <ul style="list-style-type: none">- zapewnienie uczniom szkoły podstawowej dostępu do podstawowej infrastruktury społecznej, tj. pomieszczeń biblioteki i świetlicy szkolnej;- zapewnienie optymalnych warunków do prowadzenia biblioteki szkolnej i świetlicy szkolnej,- zapewnienie w świetlicy szkolnej opieki wychowawczej uczniom przed zajęciami lekcyjnymi i po nich poprzez:<ul style="list-style-type: none">- organizowanie pomocy w nauce, tworzenie warunków do nauki własnej,- organizowanie gier i zabaw ruchowych oraz innych form kultury fizycznej, mających na celu prawidłowy rozwój fizyczny,- ujawnianie i rozwijanie zainteresowań, zamiłowań i uzdolnień, organizowanie zajęć w tym zakresie,- stwarzanie i uczestnictwo w kulturze, organizowanie kulturalnej rozrywki oraz kształtowanie nawyków kultury życia codziennego,- upowszechnianie i kształtowanie zasad kultury zdrowotnej, nawyków higieny i czystości,- rozwijanie i uczenie samodzielności,- kształtowanie postaw pożądanych społecznie,- współdziałanie z rodzicami, wychowawcami klas i nauczycielami uczestników świetlicy, z placówkami upowszechniania kultury, sportu i rekreacji oraz innymi instytucjami i stowarzyszeniami w środowisku;- zaspokojenie potrzeb czytelniczych i informacyjnych uczniów, nauczycieli i innych czytelników;- poprawa efektywności energetycznej budynku: ograniczenie strat

ciepła i zmniejszenie zapotrzebowania na energię, używaną do ogrzewania pomieszczeń i podgrzewania wody użytkowej; zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu.					
Spełnienie aspektów rewitalizacji przez projekt	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X		X

Przedsięwzięcie 3

Nazwa przedsięwzięcia	Budowa placu zabaw dla dzieci przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach
Zakres zadań	<p>Przedsięwzięcie polega na przebudowie i rozbudowie ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci o powierzchni 1 050 m² oraz budowie 6 miejsc postojowych.</p> <p>Zakres robót budowlanych dotyczących placu zabaw:</p> <ul style="list-style-type: none"> - demontaż istniejących zniszczonych urządzeń zabawowych, - demontaż fragmentu ogrodzenia od strony ul. Radosnej oraz ogrodzenia wewnętrznego od strony boiska do piłki nożnej, - niwelację, wyrównanie i odczyszczenie terenu pod nawierzchnię bezpieczną (gumową) oraz nawierzchnie komunikacyjne, - wykonanie podbudowy pod nawierzchnię placu zabawowego oraz nawierzchnie komunikacyjne, - wykonanie nawierzchni bezpiecznej gumowej ograniczonej od terenu zielonego krawężnikami betonowymi trawnikowymi z nakładką gumową, - wykonanie nawierzchni komunikacyjnej z kostki betonowej, - montaż nowych urządzeń rekreacyjnych wraz z ich fundamentowaniem w podłożu, - montaż pozostałych elementów wyposażenia, jak tablice z regulaminem, kosze na śmieci, ławki, - odczyszczenie istniejącej części zielonej terenu i naprawa zniszczonych podczas realizacji nawierzchni bezpiecznej trawników, wysianie trawy, zasadzenie zieleni izolacyjnej, - wykonanie ogrodzenia panelowego w nowej lokalizacji od strony ul. Radosnej i od strony boiska do piłki nożnej wraz z montażem nowych furtek, - uporządkowanie terenu objętego inwestycją.

	<p>Zakres robót dotyczących miejsc postojowych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie robót ziemnych związanych z wyprofilowaniem terenu pod miejsca postojowe od strony ul. Radosnej, - wykonanie podbudowy pod nawierzchnię z płyt ażurowych lub kostki betonowej wraz z wykonaniem nawierzchni, - wykonanie krawężników zabezpieczających oraz krawężnika najazdowego, <p>oczyszczenie terenu inwestycji i uporządkowanie.</p>
<p>Podmioty realizujące (zgłaszające)</p>	<p>Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice</p>
<p>Lokalizacja:</p>	<p>Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tomicach, ul. Floriańska 16, 34-100 Tomice. W obszarze rewitalizacji.</p>
<p>Opis</p>	<p>Plac zabaw będzie składał się z trzech stref funkcjonalnych: części przeznaczonej dla dzieci młodszych (w wieku 3-8 lat), części dla dzieci starszych (w wieku 6-12 lat) oraz elementy edukacji sensorycznej o wartościach edukacyjnych (urządzenia i elementy wyposażenia związane z aktywizacją zmysłów: wzroku, słuchu oraz dotyku) w pobliżu stref wypoczynku (ławki). W strefie przeznaczonej dla dzieci młodszych zostanie zamontowanych 6 urządzeń zabawowych, w części dla dzieci starszych 3 urządzenia, w części sensorycznej przewidziano montaż 3 urządzeń zabawowo-edukacyjnych. Elementy wyposażenia placu będą wykonane z bezpiecznych i trwałych materiałów naturalnych. Wszystkie elementy placu zabaw zostaną zamontowane z zachowaniem stref bezpieczeństwa. Na terenie placu zaprojektowano bezpieczne nawierzchnie gumowe, wylewane wokół urządzeń, w pozostałej części placu pozostanie teren zielony w postaci trawnika i innych elementów zieleni dekoracyjnej. Ścieżki komunikacyjne zostaną wykonane z kostki brukowej. Niezbędnym uzupełnieniem placu zabaw będą miejsca parkingowe, na których rodzice z odległych od placu zabaw terenów będą pozostawiać pojazdy, w szczególności rodzice niepełnosprawni, bądź rodzice dowożący na plac zabaw dzieci niepełnosprawne.</p> <p>Przedsięwzięcie to jest odpowiedzią na brak atrakcyjnego, nowoczesnego i bezpiecznego ogólnodostępnego placu zabaw dla dzieci w centrum miejscowości, zachęcającego rodziców i opiekunów dzieci do spędzania tam wolnego czasu. Położenie m. Tomice spowodowało w ostatnich latach duże zainteresowanie osadnicze, szczególnie młodych ludzi z dziećmi. Mieszkańcy chcieliby, aby ich</p>

	<p>dzieci korzystały z bogatych w formę i kolor urządzeń zabawowych, które dodatkowo pobudzają wyobraźnię, uwrażliwiają i najważniejsze spełniają wymogi bezpieczeństwa. Rodzice i opiekunowie dzieci nie mają możliwości atrakcyjnego spędzenia czasu i spotkania się, a więc wymiany poglądów, nawiązywania kontaktów społecznych, relacji międzyludzkich i przyjaźni sąsiedzkich.</p>				
Spełniane cele	<p>Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.</p>				
Rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie ogólnodostępnej, atrakcyjnej powierzchni przestrzeni publicznej w postaci placu zabaw dla dzieci - poprawa estetyki miejsca - poprawa bezpieczeństwa użytkowników obiektu - stworzenie warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu wśród dzieci i opiekunów - stworzenie warunków do zacieśnienia więzi społeczności lokalnej <p>wzrost liczby użytkowników obiektu</p>				
Spełnienie aspektów rewitalizacji przez projekt	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X	X	X

Przedsięwzięcie 4

Nazwa przedsięwzięcia	Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach na cele sportowo-rekreacyjne i kulturalne
Zakres zadań	<p>Przedsięwzięcie polega na modernizacji istniejących przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach boisk do gry w piłkę nożną / piłkę ręczną i boiska wielofunkcyjnego wraz z remontem trybun, oraz budowie siłowni zewnętrznej i sceny letniej wraz z remontem nawierzchni dziedzińca wewnętrznego.</p> <p>Zakres robót dotyczących istniejących boisk: do piłki nożnej/piłki ręcznej i boiska wielofunkcyjnego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - modernizacja nawierzchni istniejącego boiska do piłki nożnej / piłki ręcznej: na nawierzchni asfaltowej odpowiednio przygotowanej zostanie wykonana nawierzchnia ze sztucznej trawy na warstwie wyrównawczej ET,

- modernizacja nawierzchni istniejącego boiska wielofunkcyjnego: na nawierzchni asfaltowej odpowiednio przygotowanej zostanie wykonana nawierzchnia ze sztucznej trawy na warstwie wyrównawczej ET,
- nawierzchnie boisk ograniczone od terenu zielonego krawężnikami trawnikowymi,
- wymalowanie lub wklejenie linii wydzielających boiska: do piłki nożnej, piłki ręcznej, siatkówki, koszykówki,
- demontaż istniejących bramek i montaż nowych bramek 2x3m,
- remont istniejących koszy do koszykówki,
- montaż słupków demontowalnych do siatkówki,
- montaż dwóch piłkochwyłów zabezpieczających teren,
- remont trybun polegający na demontażu istniejących plastikowych siedzisk i montaż desek ławkowych.

Zakres robót dotyczących siłowni zewnętrznej dla młodzieży oraz dorosłych:

- montaż urządzeń rekreacyjnych siłowni zewnętrznej oraz pozostałych elementów wyposażenia siłowni (kosze na śmieci, tablica z regulaminem, ławki, stojak na rowery),
- przygotowanie terenu pod nawierzchnię gumową i nawierzchnię komunikacyjną z kostki betonowej,
- wykonanie ogrodzenia panelowego od strony boiska do gry w piłkę nożną i boiska wielofunkcyjnego wraz z montażem nowej furtki,
- montaż furtki w istniejącym ogrodzeniu od strony ul. Radosnej.

Zakres robót dotyczących remontu nawierzchni dziedzińca wewnętrznego oraz wykonanie elementu małej architektury w postaci sceny letniej = przygotowanie całej strefy dziedzińca wewnętrznego jako strefy spotkań i integracji społecznej, organizacji imprez kulturalnych:

- modernizacja nawierzchni istniejącego dziedzińca wewnętrznego: demontaż zniszczonych płyt betonowych, wyrównanie kruszywami, podsypką piaskowo-cementową, montażu nowej nawierzchni z płyt i kostek betonowych,
- w ramach strefy spotkań, integracji społecznej i organizacji imprez kulturalnych zostanie wykonana scena letnia w jednym z naroży dziedzińca, widoczna od strony dziedzińca, boiska do piłki nożnej i boiska wielofunkcyjnego; scena jako element małej architektury –

	element zagospodarowania terenu zielonego / ogrodowego na terenie dziedzica wewnętrznego.					
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice					
Lokalizacja:	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tomicach, ul. Floriańska 16, 34-100 Tomice					
Opis	<p>Przedsięwzięcie to jest odpowiedzią na brak atrakcyjnej, nowoczesnej, kompleksowej i bezpiecznej (nieurazogennej) infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w centrum miejscowości zachęcającej mieszkańców do spędzania tam wolnego czasu. Zadanie to jest również odpowiedzią na problemy społeczne i zdrowotne wynikające z braku aktywnego spędzania czasu, najlepiej przejawiające się w statystykach, mówiących o tym, że współczesna młodzież coraz częściej boryka się z wadami postawy, skrzywieniami kręgosłupa, otyłością. Psychologiczne konsekwencje to izolacja, problemy z komunikacją, trudności w nawiązywaniu i podtrzymywaniu rzeczywistych kontaktów interpersonalnych, zamykanie się w wirtualnej rzeczywistości.</p>					
Spełniane cele	Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego					
Rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie ogólnodostępnej, atrakcyjnej powierzchni przestrzeni publicznej: terenu do rekreacji i wypoczynku, miejsca spotkań i integracji społecznej, organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych - uporządkowanie przestrzeni publicznej i poprawa estetyki centrum miejscowości - poprawa bezpieczeństwa użytkowników obiektu - stworzenie warunków do aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu - stworzenie warunków do nawiązywania relacji społecznych w przestrzeni publicznej <p>wzrost liczby użytkowników obiektu</p>					
Spełnienie aspektów rewitalizacji projekt	przez	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
		X		X	X	X

Przedsięwzięcie 5	
Nazwa przedsięwzięcia	Bezpieczna droga do szkoły
Zakres zadań	<p>Zakres projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – opracowanie mapy bezpiecznych dróg i przejść dla rowerzystów i pieszych, – oznakowanie dróg i przejść znakami „Uwaga rowerzyści”, „Uwaga piesi”, „Uwaga dziecko na drodze”, – zorganizowanie dyżurów osoby dorosłej, która pomagałaby przy przechodzeniu i przeprowadzania rowerów przez oznakowane przejścia dla pieszych – tzw. „STOPKA”, – montaż przy szkole dodatkowych stojaków na rowery, – zmiana organizacji ruchu na ul. Starowiejskiej i ul. Radosnej, – organizowanie szkoleń i warsztatów edukacyjnych dla uczniów z udziałem Policji, dotyczących poruszania się po drogach, w szczególności w najbardziej niebezpiecznych przejściach przez bardzo ruchliwą drogę krajową nr 28, zachowania bezpieczeństwa przez dzieci i młodzież na drodze <p>zorganizowanie konkursu dla uczniów z zakresu bezpiecznego poruszania się po drogach..</p>
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Tomicach, ul. Floriańska 16, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Szkoła Podstawowa w Tomicach, ul. Dworska 9A, 34-100 Tomice. W obszarze rewitalizacji.
Opis	<p>Przedsięwzięcie edukacyjne adresowane do dzieci i młodzieży - uczniów klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Tomicach przy ul. Dworskiej 9A wchodzącej w skład Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tomicach przy ul. Floriańskiej 16, którzy w związku z reformą oświaty od 1 września 2017 r. będą uczęszczać do budynku szkoły przy ul. Dworskiej, przekraczając ruchliwą drogę krajową nr 28. Beneficjentami projektu będą uczniowie poruszający się pieszo i na rowerach.</p> <p>Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na zagrożenie wynikające z konieczności przechodzenia przez jezdnię uczniów klas I-VIII szkoły podstawowej bardzo ruchliwej drogi krajowej nr 28 oraz innych dróg w centrum miejscowości Tomice.</p>

Spełniane cele	Cel 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji. Cel 3: Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.				
Rezultaty projektu	<ul style="list-style-type: none"> – wzrost wiedzy i umiejętności w zakresie bezpiecznego poruszania się po drogach wśród dzieci i młodzieży, – zwiększenie bezpieczeństwa uczniów w drodze do i ze szkoły, poruszających się pieszo i na rowerach – zwiększenie bezpieczeństwa pozostałych uczestników ruchu drogowego, – zmniejszenie liczby pojazdów samochodów przywożących uczniów do szkoły 				
Spełnienie aspektów rewitalizacji przez projekt	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera środowiskowa	Sfera techniczna
	X		X	X	X

II. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Tabela 7: Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie 1	
Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja boisk sportowych i towarzyszącej infrastruktury przy hali sportowej w Tomicach.
Zakres zadań	<p>Zakres robót budowlanych:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odwodnienie i pielęgnacja nawierzchni boiska trawiastego do gry w piłkę nożną i boiska treningowego o nawierzchni trawiastej do gry w piłkę nożną, - odwodnienie i wymiana nawierzchni boiska wielofunkcyjnego o sztucznej nawierzchni, - budowa oświetlenia boisk, - montaż dodatkowego wyposażenia: trybun, bramek, piłkochwyłów zabezpieczających teren, koszy na śmieci, tablic informacyjnych, kamer monitorujących - utwardzenia ciągów pieszych, - remont ogrodzenia od strony ulic Dworskiej i Strażackiej, - remont zaplecza szatniowego i sanitarnego boisk sportowych znajdujących się w przyziemiu budynku OKGT.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Tomice, działka ewidencyjna 278/6, w obszarze rewitalizacji.
Opis	<p>Przedsięwzięcie polega na modernizacji istniejących boisk przy hali sportowej w Tomicach: boiska do gry w piłkę nożną, boiska treningowego do gry w piłkę nożną i boiska wielofunkcyjnego oraz towarzyszącej infrastruktury.</p> <p>Przedsięwzięcie to jest odpowiedzią na problem infrastrukturalny i społeczny polegający na braku nowoczesnych, kompleksowych i bezpiecznych obiektów spełniających obowiązujące przepisy, a przez to utrudniona możliwość uprawiania sportu i aktywnego spędzania wolnego czasu przez dzieci, młodzież i dorosłych. Istniejący obiekt jest częściowo zdewastowany, nie spełnia standardów funkcjonalno-użytkowych obiektu przeznaczonego do prowadzenia działalności sportowej oraz oczekiwań mieszkańców w zakresie stworzenia optymalnych warunków do uprawiania sportu i rekreacji. Mieszkańcy, również ze względu na brak oferty dla szerokiego grona odbiorców, nie uczestniczą czynnie w życiu sportowym miejscowości i wyrażają swoje niezadowolenie z niskiej funkcjonalności obiektu i</p>

zakresu świadczonych usług.	
Spełniane cele	<p>Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.</p> <p>Cel 3: Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.</p>
Rezultaty:	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa stanu ogólnodostępnej powierzchni przestrzeni publicznej: terenu do uprawiania sportu, rekreacji i wypoczynku, organizacji imprez sportowo-rekreacyjnych - poprawa estetyki przestrzeni publicznej - poprawa zabezpieczenia obiektu i bezpieczeństwa jego użytkowników - stworzenie warunków do uprawiania masowego sportu i aktywnego spędzania wolnego czasu na świeżym powietrzu zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak również osób dorosłych - popularyzacja gier zespołowych i stworzenie warunków do zacieśnienia więzi społeczności lokalnej - wzrost liczby użytkowników obiektu i zwiększenie aktywności fizycznej mieszkańców

Przedsięwzięcie 2	
Nazwa przedsięwzięcia	Wymiana pokrycia dachowego i renowacja elewacji budynków Urzędu Gminy w Tomicach
Zakres zadań	<p>W ramach przedsięwzięcia przewiduje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie projektu budowlanego, - wymianę stropodachów na dachy (wykonanie więźby dachowej i pokrycie dachu) na dwóch budynkach użyteczności publicznej (wariant I – umożliwiający urządzenie poddasza) lub termomodernizacja stropodachów w połączeniu z wymianą poszyci dachowych (wariant II), - budowę kominów, - wymianę orywnowania i instalacji odgromowej budynków, - renowację elewacji (cokołu i ścian) budynków – mycie i malowanie, - uzupełnienie ubytków elewacji, <p>malowanie balustrad i elementów metalowych na zewnątrz</p>

	budynku.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice, w obszarze rewitalizacji.
Opis	<p>Przedmiotem projektu jest wymiana pokrycia dachowego i renowacja elewacji dwóch budynków Urzędu Gminy w Tomicach.</p> <p>Budynki administracji publicznej zadane są stropodachem, zniszczone jest poszycie z papy i woda przecieka do wnętrza budynków, powodując powstawanie zacieków na ścianach i suficie, a nawet zalewanie pomieszczeń. Dachy są słabo ocieplone. Straty ciepła i koszty ogrzewania budynku są wysokie.</p> <p>Elewacja budynków uległa zabrudzeniu kurzem, tynk porastają glony, widoczne są zacieki na elewacji. Budynki mają nieestetyczny wygląd.</p>
Spełniane cele	Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego
Rezultaty:	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa estetyki zewnętrznej budynków użyteczności publicznej - zabezpieczenie przed zalewaniem pomieszczeń, niszczeniem instalacji elektrycznych - poprawa bezpieczeństwa pracowników i klientów urzędu gminy - poprawa efektywności energetycznej budynków: ograniczenie strat ciepła i zmniejszenie zapotrzebowania na energię, używaną do ogrzewania pomieszczeń i podgrzewania wody użytkowej - zmniejszenie kosztów utrzymania obiektu

Przedsięwzięcie 3

Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja dróg i placów gminnych wiążących ważne dla mieszkańców przestrzenie publiczne
Zakres zadań	<p>Zakres robót drogowych i związanych z drogami:</p> <ul style="list-style-type: none"> - roboty przygotowawcze; - roboty ziemne; - roboty nawierzchniowe: - wykonanie nawierzchni z mas bitumicznych, - remonty cząstkowe i całkowite nawierzchni w celu naprawy uszkodzeń powierzchniowych,

	<ul style="list-style-type: none"> - przebudowa nawierzchni; - poszerzanie i utwardzanie poboczy; - budowa chodników; - budowa i regulacja krawężników; - budowa urządzeń bezpieczeństwa i obsługi ruchu, w tym oświetlenia; - budowa obiektów inżynierskich, w tym przepustów i odwodnienia; - bieżące utrzymanie dróg i miejsc parkingowych; - postawienie obiektów małej architektury; - wykonanie nasadzeń zieleni, krzewów; - postawienie donic kwiatowych.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Tomice, działki ewidencyjne nr 1169, 1172/1, 1172/6, 1172/11, 344, 353/1, 1172/4, 1183/2, 1195/11, 1195/2, 1137/5. W obszarze rewitalizacji.
Opis	<p>Przedsięwzięcie polega na remoncie i modernizacji dróg i miejsc postojowych w ciągu ulic: Radosnej, Starowiejskiej, Długiej, Świętego Jakuba, Dworskiej, Strażackiej, przy których zlokalizowane są ważne dla lokalnej społeczności obiekty usług publicznych, w tym usług administracyjnych, pomocy społecznej, usług kulturalnych, sportowo-rekreacyjnych, komunalnych i związanych z ochroną przeciwpożarową.</p> <p>Przedsięwzięcie jest odpowiedzią na zły stan techniczny nawierzchni dróg i miejsc postojowych w centrum miejscowości. Można zaobserwować liczne ubytki i nierówności nawierzchni, brak odwodnienia, chodników, oświetlenia dróg. Nie ma też dostatecznej liczby wydzielonych miejsc parkingowych w centrum miejscowości, gdzie zlokalizowana jest większość obiektów użyteczności publicznej i znajduje się główny obszar inwestycji i aktywności gospodarczej. Opisane problemy świadczą o niskiej jakości przestrzeni publicznej i estetyki w centrum miejscowości.</p>
Spełniane cele	Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego
Rezultaty:	<ul style="list-style-type: none"> - poprawa jakości dróg i miejsc postojowych w ciągach drogowych w centrum miejscowości - zwiększenie liczby miejsc postojowych

- poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego
- poprawa dostępności do obiektów użyteczności publicznej, usług społecznych, terenów inwestycyjnych i obszaru aktywności gospodarczej
- poprawa wizerunku miejscowości

Przedsięwzięcie 4

Nazwa przedsięwzięcia	Podniesienie kompetencji uczniów szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych w Tomicach
Zakres zadań	Działania realizowane w ramach projektu: <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyposażenie szkół w nowoczesne środki dydaktyczne niezbędne do realizacji zajęć dodatkowych. 2. Przeprowadzenie zajęć dodatkowych w ramach bloku matematyczno-przyrodniczego. 3. Przeprowadzenie bloku szkoleń informatycznych. 4. Przeprowadzenie bloku szkoleń metodą eksperymentu. 5. Zorganizowanie szkoleń dla nauczycieli.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Tomicach, ul. Wadowicka 49, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Tomicach, ul. Floriańska 16 i ul. Dworska 9A, 34-100 Tomice. W obszarze rewitalizacji.
Opis	<p>W ramach projektu realizowane będą w okresie dwóch lat zajęcia pozalekcyjne dla uczniów szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych w Tomicach. Zajęcia będą dotyczyły rozwijania u dzieci i młodzieży kompetencji kluczowych w zakresie przedmiotów przyrodniczych i matematyki oraz kompetencji informatycznych, niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>Celem głównym projektu jest wzmocnienie w zakresie zdiagnozowanych potrzeb, potencjału edukacyjnego szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych, umożliwiające wzrost efektywności realizowanych programów edukacyjnych oraz efektywności i jakości nauczania w okresie realizacji projektu, skutkującego podniesieniem kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy.</p> <p>Projekt jest odpowiedzią na istniejące negatywne zjawiska w obszarze edukacji takie jak: niski poziom oferty edukacyjnej szkół w zakresie matematyki, przedmiotów przyrodniczych i informatyki, słabe efekty</p>

	kształcenia, słaba baza edukacyjna.
Spełniane cele	Cel 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.
Rezultaty:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Nabycie umiejętności rozwijania i wykorzystywania myślenia matematycznego w celu rozwiązywania problemów wynikających z codziennych sytuacji oraz stosowania nowoczesnych technologii informatycznych przez uczniów i nauczycieli. 2. Nabycie umiejętności prowadzenia zajęć w oparciu o doświadczenie i prace laboratoryjne przez nauczycieli. 3. Wyposażenie szkoły w nowoczesne pomoce dydaktyczne. <p>Podniesienie jakości nauczania.</p>

Przedsięwzięcie 5

Nazwa przedsięwzięcia	Rozszerzenie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych poprzez świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.
Zakres zadań	Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomicach, ul. Wadowicka 49, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Tomicach, ul. Wadowicka 49, 34-100 Tomice Obszar rewitalizacji – w miejscu zamieszkania podopiecznych
Opis	<p>W ramach projektu świadczone będą przez opiekunki środowiskowe i pracowników socjalnych usługi opiekuńcze dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, należących do grupy osób w trudnej sytuacji socjalno-bytowej.</p> <p>Usługi opiekuńcze świadczone będą osobom niesamodzielnym w miejscu ich zamieszkania.</p> <p>Zakres usług opiekuńczych obejmować będzie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. czynności higieniczno- pielęgnacyjne w miarę potrzeb; 2. czynności gospodarcze; 3. czynności opiekuńcze; 4. przygotowanie posiłków; 5. wsparcie pracownika socjalnego; 6. czynności aktywizujące społecznie.

	<p>Celem działań będzie wsparcie osób, by nie przekazywać obowiązku opieki nad osobą starszą, niepełnosprawną różnym instytucjom (np. domy pomocy społecznej) oraz pozostanie ich we własnym środowisku zamieszkania.</p> <p>Realizacja zadania stanowi obszar działań przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu osób wymagających opieki w formie usług opiekuńczych.</p> <p>Zapewnienie usług opiekuńczych osobom starszym, niepełnosprawnym jest ważne nie tylko z punktu widzenia interesu indywidualnego osoby z nich korzystającej (i jej rodziny), ale także z perspektywy samorządu. Wsparcie seniorów w codziennym funkcjonowaniu w środowisku zamieszkania powoduje utrzymanie odpowiedniej jakości ich życia i opóźnia moment korzystania z kosztownej i wymagającej zmiany dotychczasowego życia – pomocy instytucjonalnej.</p>
Spełniane cele	<p>Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 3: Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.</p>

Przedsięwzięcie 6	
Nazwa przedsięwzięcia	Renowacja kaplicy św. Jakuba w Tomicach
Zakres zadań	<p>Zakres projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> – renowację elewacji obiektu, – renowację ogrodzenia kaplicy – zagospodarowanie otoczenia kaplicy <p>pielęgnację drzew w otoczeniu kapliczki, które stanowią zagrożenie dla obiektu</p>
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Parafia Rzymsko-Katolicka w Tomicach, ul. Floriańska 50, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Tomice, działki ewidencyjne nr 1319, nr 342
Opis	<p>Przedsięwzięcie polega na renowacji zabytkowej kaplicy św. Jakuba w Tomicach wpisanej do gminnej ewidencji zabytków.</p> <p>Jest odpowiedzią na potrzebę restauracji kaplicy wybudowanej pod koniec XIX w. ze względu na zły stan techniczny i nieestetyczny wygląd elewacji obiektu. Otoczenie kaplicy nie jest zagospodarowane. Przy obiekcie rosną wysokie drzewa stanowiące zagrożenie dla budynku i ludzi, oraz obserwuje się brak ładu przestrzennego.</p>

Spełniane cele	Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego
Przedsięwzięcie 7	
Nazwa przedsięwzięcia	Przebudowa i rozbudowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Tomicach wraz zagospodarowaniem przyległego terenu na cele społeczne.
Zakres zadań	<p>Przedmiotem projektu jest przebudowa i rozbudowa istniejącej remizy OSP w Tomicach, w którym łączone są różne funkcje społeczne, a także zagospodarowanie przyległego terenu na cele społeczne.</p> <p>W ramach przedsięwzięcia planuje się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wykonanie projektu budowlanego, - rozbiórkę baraku zaadaptowanego na potrzeby OSP, - rozbiórkę garażu i wiaty, - przebudowę części i rozbudowę remizy o pomieszczenie na świetlicę wiejską z zapleczem administracyjno-socjalnym, lokale dla samorządu wiejskiego i organizacji pozarządowych działających na rzecz ochrony przeciwpożarowej, edukacji, kultury, sportu i turystyki, integracji społecznej oraz aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców, - wyposażenie nowo wybudowanych pomieszczeń w meble i sprzęt audio-wizualny, - zagospodarowanie przyległego terenu na cele społeczne.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Urząd Gminy w Tomicach, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Tomice, ul. Strażacka 3; działki nr 945/10, 945/11
Opis	<p>Istniejąca remiza OSP jest obiektem wielofunkcyjnym o istotnym znaczeniu dla społeczności lokalnej, powstałym w wyniku zaadaptowania baraku po byłym kółku rolniczym. Na przestrzeni ostatnich lat uległ fizycznej degradacji i obecnie wymaga podjęcia pilnej przebudowy, a ze względu na niewystarczającą powierzchnię użytkową dodatkowo rozbudowy. Teren w otoczeniu obiektu jest nieurządzony, zabudowany starym garażem i wiatą, niedostosowany do pełnienia funkcji społecznych. Rezultatem realizacji przedsięwzięcia będzie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - poprawa dostępu do podstawowej infrastruktury społecznej poprzez przebudowę i rozbudowę istniejącego obiektu wielofunkcyjnego wraz z jego otoczeniem na cele społeczne,
Spełniane cele	<p>Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego</p> <p>Cel 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.</p> <p>Cel 3: Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym</p>

zjawiskom społecznym.

Przedsięwzięcie 8	
Nazwa przedsięwzięcia	Tomickie Ścieżki Nordic Walking
Zakres zadań	Wytyczenie 3 tras Nordic Walking po Tomicach. Oznakowanie tras, wykonanie 25 tabliczek kierunkowych oraz 3 tablic z mapami szlaków. Wydanie map z opisem tras i widokami z tras marszy i 2 tablice z panoramami.
Podmioty realizujące (zgłaszające)	Stowarzyszenie Przyjaciół Ziemi Tomickiej Ul. Podlesie 9 34-100 Tomice
Lokalizacja:	Każda trasa Nordic Walking będzie miała start i metę w Tomicach ul. Podlesie 9 działki 185/11 i 185/13
Opis	Dzięki realizacji przedsięwzięcia zwiększy się aktywność fizyczna mieszkańców, stworzone zostaną warunki do uprawiania masowego sportu i aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu zarówno wśród dzieci i młodzieży, jak również osób dorosłych.
Spełniane cele	Cel 1: Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego Cel 3: Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.

Dokumentacja fotograficzna – przedsięwzięcia podstawowe

Ryc.3: Budowa Ośrodka Kultury w Tomicach – teren pod przedsięwzięcie

Ryc.4: Wymiana pokrycia dachowego, modernizacja i adaptacja budynku Ośrodka Kultury Gminy Tomice im. Wincentego Bałysa na bibliotekę i świetlicę szkolną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tomicach

Ryc.5: Budowa placu zabaw dla dzieci przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach

Ryc.6: Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach na cele sportowo-rekreacyjne i kulturalne

Ryc.7: Bezpieczna droga do szkoły

Dokumentacja fotograficzna – przedsięwzięcia uzupełniające

Ryc.8: Modernizacja boisk sportowych i towarzyszącej infrastruktury przy hali sportowej w Tomicach.

Ryc.9: Wymiana pokrycia dachowego i renowacja elewacji budynków Urzędu Gminy w Tomicach

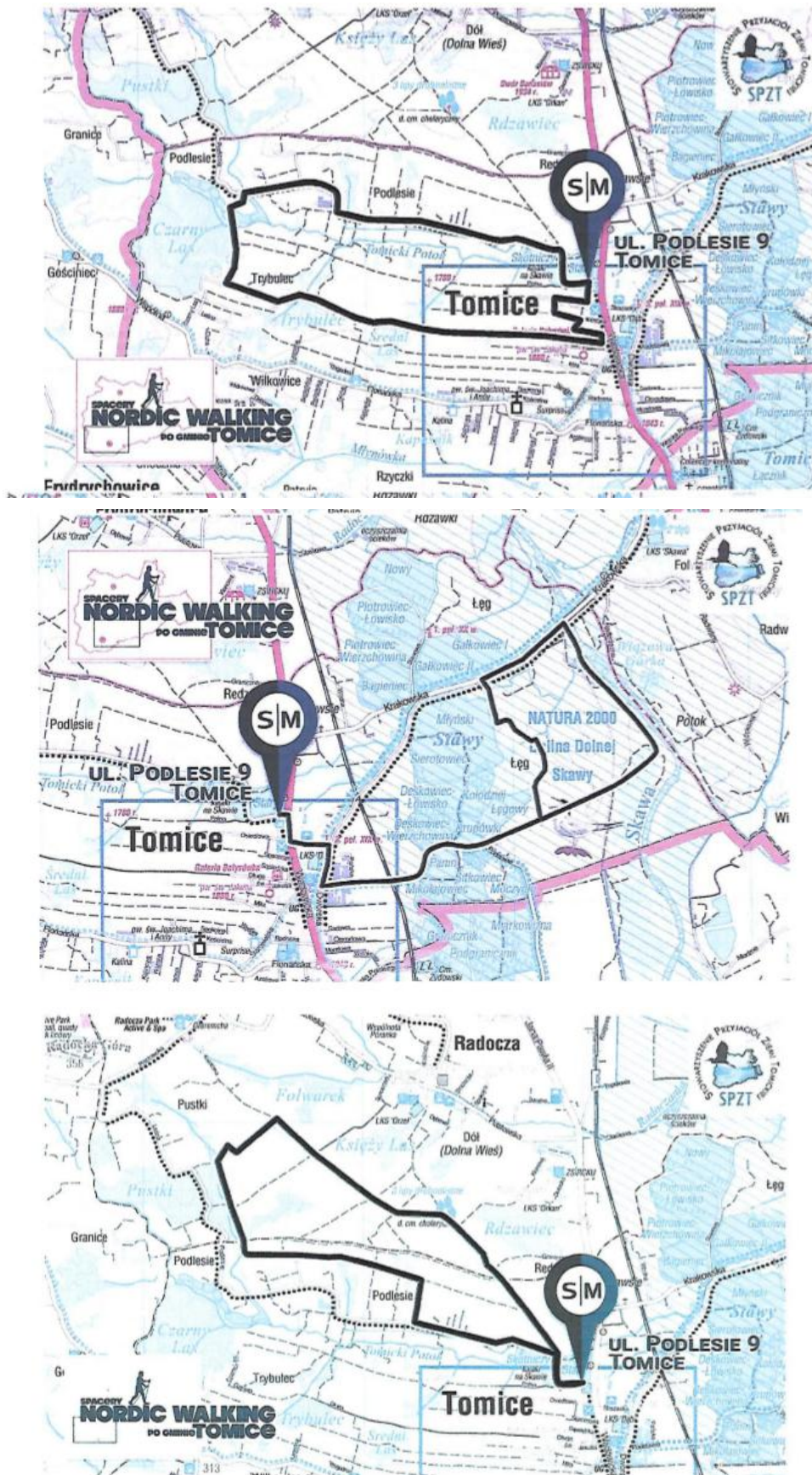
Ryc.10: Modernizacja dróg i placów gminnych wiążących ważne dla mieszkańców przestrzenie publiczne

Ryc.11: Renowacja kaplicy św. Jakuba w Tomicach

Ryc.12: Przebudowa i rozbudowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Tomicach wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu na cele społeczne.

Ryc.13: Tomickie Ścieżki Nordic Walking

Rozdział 5: Mechanizmy integrowania

Komplementarność jest jednym z nadrzędnych aspektów Gminnego Programu Rewitalizacji. Zapewnienie powiązań pomiędzy poszczególnymi projektami skutkuje lepszym i bardziej efektywnym wykorzystaniem środków finansowych przeznaczonych na rewitalizację. Program złożony jest z różnorodnych projektów, co jest warunkiem niezbędnym do osiągnięcia kompleksowej interwencji na obszarze zdegradowanym.

5.1. Komplementarność międzyokresowa

Gminny Program Rewitalizacji ujmuje działania w sposób kompleksowy (z uwzględnieniem wcześniej realizowanych na terenie Gminy projektów). Realizowane w ramach rewitalizacji projekty będą w stosunku do wcześniejszych działań uzupełnieniem i kontynuacją.

Lista wcześniej realizowanych w Gminie projektów, które obejmowały również podobzdar rewitalizacji:

5.1.1. Projekty inwestycyjne:

Tabela 8: zestawienie projektów inwestycyjnych

Lp.	Nazwa inwestycji	Data realizacji	Wartość inwestycji (zł)
1	Budowa budynku gimnazjum w Tomicach	2001-2003	3.500.000
2	Budowa hali sportowej przy gimnazjum w Tomicach	2006-2007	2.500.000
3	Budowa kanalizacji sanitarnej (SAPARD)	2002-2006	4.800.000
4	Termomodernizacja budynków szkolnych w m. Tomice, Radocza, Witanowice, Woźniki (RPO 2007-2013)	2012-2013	1.245.240
5	Budowa przedszkola w m. Tomice	2011	1.450.000
6	Budowa placów zabaw w m. Tomice, Radocza, Witanowice, Woźniki (PROW 2007-2013)	2011-2012	60.840
7	Bezobsługowy system informacji turystycznej na terenie gminy Tomice z zastosowaniem wolnostojących gablot informacyjnych pełniących funkcję punktów informacji turystycznej (PO RYBY 2007-2013)	2012-2013	59.140
8	Remont drogi gminnej k. gimnazjum w Tomicach	2010	468.846,00
9	Przebudowa drogi krajowej nr 28 w Tomicach zrealizowana przez GDDKiA	2012	Brak danych
10	Budowa budynku ubojni drobiu przez firmę Brado-2	2007-2008	Brak danych

5.1.2. Projekty społeczne:

Tabela 9: zestawienie projektów społecznych

Tytuł projektu	Opis przedsięwzięcia	Źródła finansowania	Data realizacji	Wartość przedsięwzięcia
"Czas na aktywność w Gminie Tomice" współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, poddziałania 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez ośrodki pomocy społecznej priorytetu VII POKL Promocja Integracji Społecznej.	Celem głównym projektu było zmniejszenie zjawiska wykluczenia społecznego u osób korzystających z pomocy społecznej Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tomicach w latach 2013 - 2014. Osoby biorące udział w projekcie uzyskały pomoc w postaci: - indywidualne wsparcie doradcy zawodowego - trening kompetencji rodzicielskich - trening kompetencji i umiejętności społecznych - kursy zawodowe	Budżet Unii Europejskiej	Styczeń 2013- grudzień 2014	269 181,91 zł
„Festiwal obrzędów i tradycji w Dolinie Karpia” w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413	Organizacja cyklu imprez związanych ze zwyczajami i obrzędami oraz kultywowaniem tradycji tj.: konkursu na tradycyjną Palmę Wielkanocną, pokazu potraw wielkanocnych, warsztatów malowania pisanek,	Ze środków pochodzących z budżetu UE w ramach PROW 2007-2013 działanie 413 oraz środków własnych	od 26.01.2010 r. do 31.11.2011 r.	18 594,80 zł. (dotacja 9 000,00 zł.)

	<p>Dożynek Gminnych, wieczoru andrzejkowego, pokazu potraw wigilijnych połączonego z konkursem kulinarnym „Karp pod różnymi postaciami”, konkursu na najpiękniejsze ozdoby świąteczne i choinkowe, koncertu najpiękniejszych kolęd i pastorałek, warsztatów robienia stroików świątecznych oraz wydanie broszury kulinarnej „Najsmaczniejsze potrawy bożonarodzeniowe”.</p>			
<p>Warsztaty „Tradycje i rzemiosło w Dolinie rzeki Skawy” w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413</p>	<p>Organizacja cyklu warsztatów tj.: pieczenia chleba, wyrobu masła, rzeźbienia w drewnie i glinie oraz wikliniarskich, których celem jest ochrona i promocja dziedzictwa kulturowego, a także podkreślenie wartości zanikającego rzemiosła jako tradycji żywej, przekazywanej z pokolenia na pokolenie, wartej wspierania i zachowania w</p>	<p>Ze środków pochodzących z budżetu UE w ramach PROW 2007-2013 działanie 413 oraz środków własnych</p>	<p>od 05.05.2010 r. do 25.07.2011 r.</p>	<p>7 630,98 zł. (dotacja 5 300,00 zł.)</p>

	czasach obecnych.			
Dni Gminy Tomice” w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413	Dni Gminy Tomice to cykl imprez w skład, których wchodziła organizacja: konkursu na maskotkę Karpia wraz z wystawą prac, sptywu kajakowego, dożynek gminnych, rajdu rowerowego oraz wycieczki turystyczno – krajoznawczej po Dolinie Karpia.	Ze środków pochodzących z budżetu UE w ramach PROW 2007-2013 działanie 413 oraz środków własnych	od 04.05.2011 r. do 08.02.2012 r.	23 025,04 zł. (dotacja 15 200,00 zł.)
„Edukacja dla bezpieczeństwa mieszkańców Gminy Tomice” w ramach Działania 9.5 – Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki	Projekt był inicjatywą oddolną mieszkańców gminy, a szczególnie członków OSP, którzy uczestniczyli w diagnozowaniu problemów, potrzeb oraz form wsparcia i uczestniczyli w realizacji projektu (zasada empowerment społeczna identyfikacja i partycypacja). Działania podejmowane przez OSP miały szeroki oddźwięk. Podjęcie przez członków OSP inicjatywy podniesienia swoich kompetencji i kwalifikacji miało wpływ na pozostałych	Ze środków europejskich oraz z dotacji celowej z budżetu krajowego	od 01.03.2012 do 30.06.2012	47 950,00

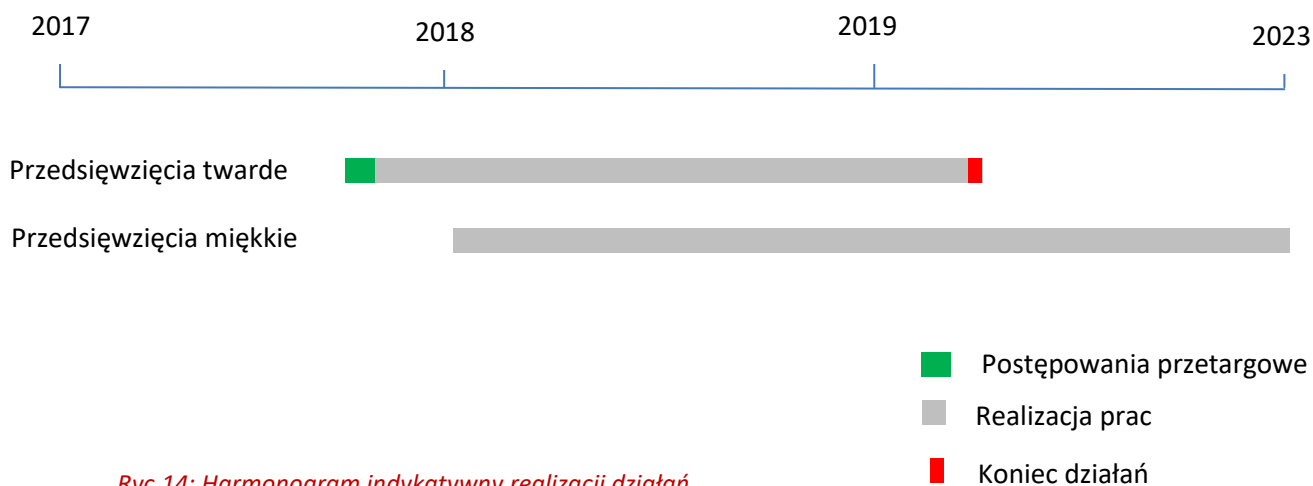
	mieszkańców gminy oraz służyło im w sposób bezpośredni (umiejętności te były wykorzystywane podczas akcji ratowniczych ale także w codziennym życiu).			
„Karpiove Dni Gminy Tomice” w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007-2013” Działanie 4.1	Operacja obejmowała organizację spływu kajakowego, rajdu rowerowego, imprezy plenerowej: Święto Karpia w Gminie Tomice – Dożynki Gminne.	Współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rybackiego (14 100,65 zł.); środków finansowych Samorządu Województwa Małopolskiego (4 700,22 zł.) oraz środków własnych	od 09.07.2012 r. do 31.10.2012 r.	22 855,27 zł. (dotacja 18 800,87 zł.)
„Festiwal Kulinaryny Gminy Tomice” w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413	Realizacja operacji wpłynęła na poprawę jakości życia na obszarach wiejskich, spowodowała rozwój i aktywizację społeczności lokalnej poprzez realizację przedsięwzięć o charakterze kulinarnym w tym: warsztatów z tworzenia kulinarnego produktu lokalnego, warsztatów kulinarnych, pokazu kulinarnego oraz wydania broszury kulinarnej.	Ze środków pochodzących z budżetu UE w ramach PROW 2007-2013 działanie 413 oraz środków własnych	od 06.07.2012 r. do 24.10.2013 r.	20 073,01 zł. (dotacja 15 300,00 zł.)

	Operacja przyczyniła się do wyłonienia produktu lokalnego z Gminy Tomice.			
„Dni Gminy Tomice – łączy nas rzeka” w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413	Celem projektu była organizacja Dni Gminy Tomice, na które składał się cykl wydarzeń pod hasłem „łączy nas rzeka”. W ramach proponowanych wydarzeń zostały zorganizowane następujące przedsięwzięcia: a) spływ kajakowy „Kajakiem przez Dolinę Karpia” ; b) wycieczka ornitologiczna dla dzieci i młodzieży „Wzdłuż rzeki Skawy i Wisły”; c) organizacja imprezy rekreacyjnej nad potokiem Radockim, podczas której zostały zorganizowane konkursy ukazujące dziedzictwo kulturowe i przyrodnicze obszaru LGD, a w szczególności Gminy Tomice.	Ze środków pochodzących z budżetu UE w ramach PROW 2007-2013 działanie 413 oraz środków własnych	od 10.03.2014 r. do 30.10.2014 r.	10 477,60 zł. (dotacja 8 250,00 zł.)
„Akademia Przedsiębiorczości w Gminie Tomice” w ramach PROW 2007-2013 Działanie 413	Celem projektu było wspieranie i rozwój przedsiębiorczości oraz podniesienie jakości życia społeczności lokalnej poprzez organizację	Ze środków pochodzących z budżetu UE w ramach PROW 2007-2013 działanie 413 oraz środków własnych	od 23.01.2014 r. do 28.11.2014 r.	6 333,80 zł. (dotacja 4 966,24 zł.)

	seminarium z zakresu przedsiębiorczości, warsztatów kulinarnych, ceramicznych oraz wikliniarskich.			
Poczytaj mi Misiu	Poznanie świata poprzez naukę i podróże. Projekt dotyczył dzieci przedszkolnych	Środki europejski i budżetu państwa	9.2010-6.2011	33.795,00
W podróży przez świat	Poznanie świata poprzez naukę i podróże. Projekt dotyczył dzieci przedszkolnych	Środki europejski i budżetu państwa	9.2010-6.2011	47.890,00
Magiczny angielski	Nauka języka angielskiego poprzez zabawę. Projekt dotyczył dzieci przedszkolnych	Środki europejski i budżetu państwa	9.2012-6.2013	40.332,00
Kreowanie ciekawości świata	Wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów klas gimnazjalnych z grup o utrudnionym dostępie do edukacji oraz zmniejszanie różnic w jakości usług edukacyjnych	Środki europejski i budżetu państwa	7.2013-6.2015	635.069,04
Narodowy program rozwoju czytelnictwa	Doposażenie biblioteki szkolnej wraz z zajęciami dodatkowymi dla uczniów i rodziców promujące czytelnictwo	budżet państwa środki własne gminy	9.2016-12.2016	15.000,00

5.2. Komplementarność finansowa (źródeł finansowania)

Zakłada się, że projekty będą współfinansowane ze środków zewnętrznych i własnych, zaangażowane zostaną fundusze EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG). Poniższa rycina prezentuje indykatywny harmonogram realizacji działań:

Ryc.14: Harmonogram indykatywny realizacji działań

5.3. Komplementarność proceduralno – instytucjonalna

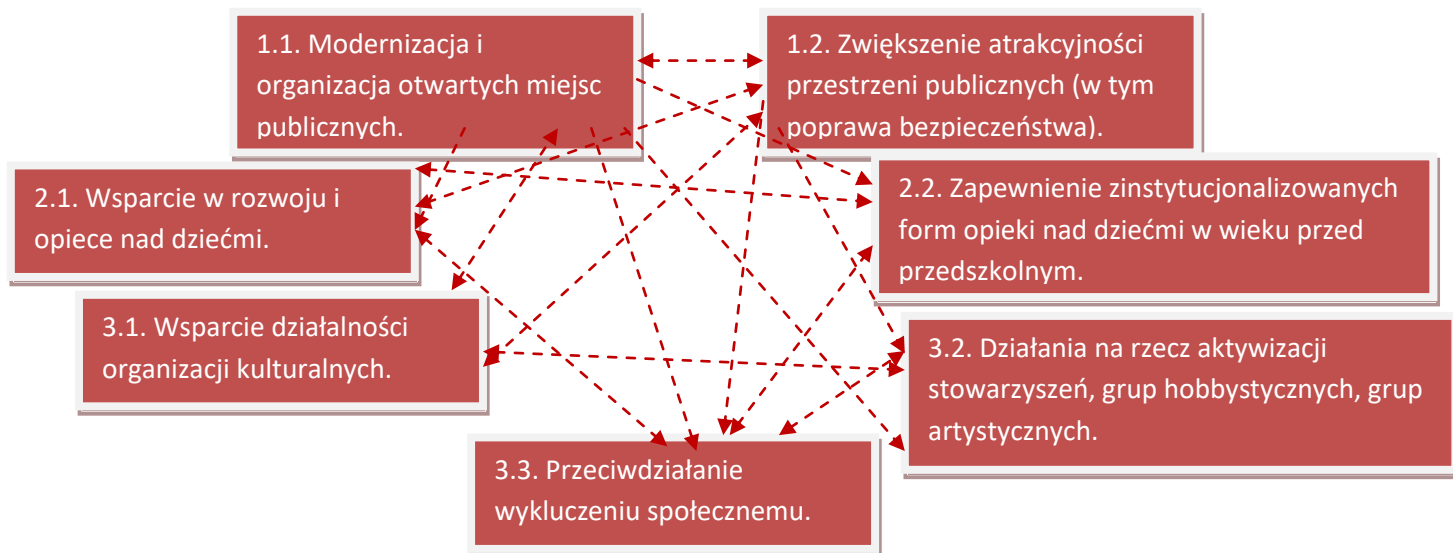
Na potrzeby realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji powołany zostanie Komitet Rewitalizacji z funkcją doradczą dla Wójta. Komitet umożliwi zaangażowanie w realizację działań przedstawicieli licznych grup interesariuszy Projektu, a także zapewni społeczną kontrolę nad sposobem realizacji Programu. W realizację Programu będą zaangażowane różne instytucje publiczne z terenu Gminy i pracownicy poszczególnych komórek Urzędu. Zapewni to sprawną realizację podejmowanych działań. Graficzne przedstawienie schematu zarządzania prezentuje rycina 17.

5.4. Komplementarność przestrzenna

Koncentracja interwencji i konieczność hierarchizacji potrzeb powodują, że projekty rewitalizacyjne dotyczą terenów o istotnym znaczeniu dla rozwoju całej Gminy, a swoim zasięgiem obejmują obszary dotknięte szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Interwencja Programu obejmuje wiele różnych obiektów i przestrzeni – których dysponenci deklarują chęć realizacji przedsięwzięć, które z jednej strony poprawiają sytuację na obszarze rewitalizacji, z drugiej – poprzez efekt synergii wpłyną na ożywienie i rozwój całej Gminy, przyczyniając się w ten sposób do znacznego zwiększania jej potencjału. Działania ujęte w Gminnym Programie Rewitalizacji obejmują zasięgiem całość obszaru dotkniętego szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych. Wielość zadań i projektów Gminnego Programu Rewitalizacji, jest potwierdzeniem ich przekrojowości i szerokiego oddziaływania na zjawiska związane z rozwojem Gminy Tomice.

5.5. Komplementarność problemowa

Układ wzajemnie uzupełniających się celów, które obejmują wszystkie ważne elementy z punktu widzenia ożywienia obszarów objętych problemami, a także wielość zadań zarówno z listy podstawowej, jak i dodatkowej oraz różnorodność podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Programu gwarantują komplementarność problemową działań podejmowanych na obszarze Gminy.

Ryc.15: Mechanizm integrowania działań

5.6. Komplementarność przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Wszystkie projekty rewitalizacyjne są powiązane z podobszarem rewitalizacji. Odpowiadają na główne problemy dla tego terenu. Dzięki ich realizacji pozytywne skutki widoczne będą w całej Gminie, gdyż wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej. Z osiągniętych efektów korzystać będą mogli mieszkańcy nie tylko obszaru rewitalizacji. Ich realizacja będzie zapobiegać rozprzestrzenianiu się problemów na dalsze obszary Gminy. Kluczem do definiowania działań i projektów było to, aby się wzajemnie dopełniały i aby ich rozkład przestrzenny nie pomijał żadnej grupy mieszkańców podobszaru rewitalizacji co mogłoby powodować pogłębianie się sytuacji kryzysowej.

Szczegółowa mapa przedsięwzięć rewitalizacyjnych stanowi załącznik do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 -2023.

Rozdział 6: Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023

I. Lista planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych – ramy finansowe:

Tabela 10: zestawienie szacunkowych ram finansowych i potencjalnych źródeł finansowania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie	Szacowana wartość projektu[zł]	Potencjalne źródła finansowania
Budowa Ośrodka Kultury w Tomicach	4 000 000	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Wymiana pokrycia dachowego, modernizacja i adaptacja budynku Ośrodka Kultury Gminy Tomice im. Wincentego Bałysa na bibliotekę i świetlicę szkolną Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Tomicach	200.000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Budowa placu zabaw dla dzieci przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach	300.000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Zagospodarowanie terenu przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym w Tomicach na cele sportowo-rekreacyjne i kulturalne.	625.000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Bezpieczna droga do szkoły.	15.000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE,

MFEOG).

II. Lista planowanych uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych – ramy finansowe:

Tabela 11: zestawienie szacunkowych ram finansowych i potencjalnych źródeł finansowania uzupełniających przedsięwzięć rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie	Szacowana wartość projektu[zł]	Potencjalne źródła finansowania
Modernizacja boisk sportowych i towarzyszącej infrastruktury przy hali sportowej w Tomicach.	250.000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Wymiana pokrycia dachowego i renowacja elewacji budynków Urzędu Gminy w Tomicach	400 000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Modernizacja dróg i placów gminnych wiążących ważne dla mieszkańców przestrzenie publiczne.	300.000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Podniesienie kompetencji uczniów szkoły podstawowej i klas gimnazjalnych w Tomicach	385.000,00	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).
Rozszerzenie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych poprzez świadczenie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania.	71 576 zł; z tego: 50 174 zł – środki własne gminy 21 402 zł – dotacja celowa w ramach działu 852 – wsparcie finansowe zadań i programów realizacji zadań	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).

pomocy społecznej- budżet Wojewody Małopolskiego.		
Renowacja kaplicy św. Jakuba w Tomicach	50 000,00 zł	środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, środki z innych źródeł
Przebudowa i rozbudowa remizy Ochotniczej Straży Pożarnej w Tomicach wraz z zagospodarowaniem przyległego terenu na cele społeczne.	1 500 000,00 zł	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł
Tomickie Ścieżki Nordic Walking	45 000 zł	EFRR, środki własne, krajowe środki publiczne, środki prywatne, krajowe fundusze celowe, środki z innych źródeł (m. in. BRRE, MFEOG).

Rozdział 7: Opis struktury zarządzania realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023

Zarządzanie realizacją Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023 powierza się Wójtowi poprzez istniejące struktury urzędu. Zadania odnoszące się do zarządzania programem rewitalizacji odbywać się będą w ramach obowiązków istniejących struktur, przez co nie wskazuje się dodatkowych kosztów z tego tytułu.

Zgodnie z wytycznymi ustawy powołany zostanie Komitet Rewitalizacji, który pełnić będzie rolę opiniodawczą i doradcą Wójta.

W celu usprawnienia działań zostanie opracowany ramowy harmonogram wraz ze strukturą organizacyjną zapewniającą ich integralność. Ramowy harmonogram działań będzie uzupełniany szczegółowymi harmonogramami rocznymi.

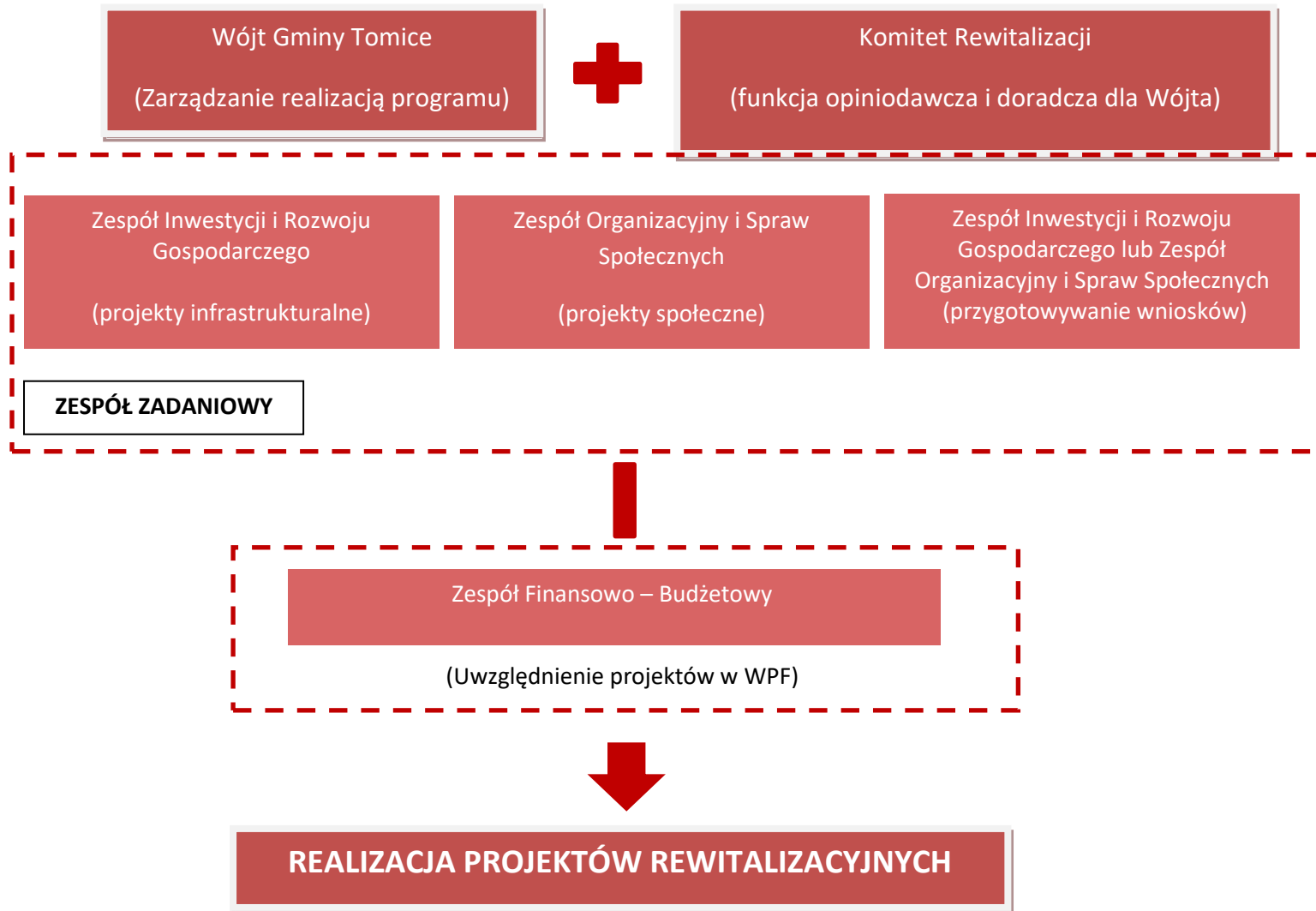
Wszystkie przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą realizowane zgodnie z uchwaloną przez Radę Gminy Tomice Wieloletnią Prognozą Finansową oraz budżetami rocznymi, zapewniając efektywną realizację zaplanowanych działań.

W razie realizacji projektów planowanych do współfinansowania z funduszy Unii Europejskiej, właściwa jednostka (np. Samodzielne Stanowisko ds. Mienia i Planowania Przestrzennego - projekty infrastrukturalne, Samodzielne Stanowisko ds. Obsługi Urzędu i Promocji - projekty społeczne) przygotowuje dokumentację techniczną, harmonogram finansowo-rzeczowy, kosztorys, a następnie przekazuje jednostce przygotowującej wniosek o dofinansowanie projektu (Sekretarz).

W zakresie zarządzania funduszami niezbędnymi do realizacji projektów rewitalizacyjnych zostaje włączony Skarbnik Gminy.

W celu efektywnego oraz zintegrowanego współdziałania różnych jednostek, Wójt może powołać Zespół Zadaniowy, w którego skład wejdą przedstawiciele wydziałów lub instytucji odpowiedzialnych za zarządzanie konkretnymi projektami. Powołanie Zespołu Zadaniowego przyczyni się do wzajemnego uzupełniania się oraz spójności realizacji poszczególnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w zakresie powiązanych projektów infrastrukturalnych (twardych) oraz społecznych (miękkich).

Przewiduje się, iż zależności od realizowanego przedsięwzięcia w skład zespołu zadaniowego wejdą również przedstawiciele mieszkańców, organizacji samorządowych, przedsiębiorcy oraz inni interesariusze biorący udział w realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji na zasadzie partnerstwa publiczno-prywatnego.

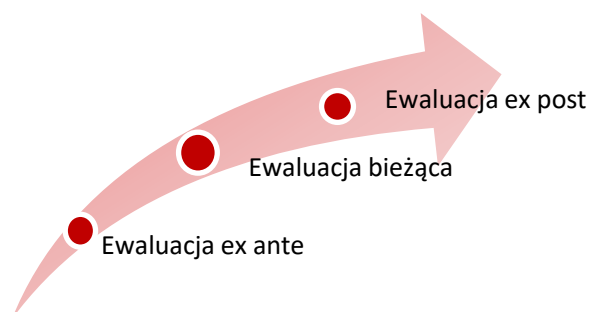
Ryc.16: Schemat zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023

Rozdział 8: System monitorowania i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023

W celu odpowiedniego zarządzania programem rewitalizacji oraz weryfikacji skuteczności działań należy opracować system monitorowania i ewaluacji.

Opracowany system ewaluacji ocenia skuteczność osiągania założonych celów programu rewitalizacji. W tym celu ewaluacja koncentrować się będzie na analizie wskaźników realizacji poszczególnych celów.

Ze względu na wieloetapowość procesu ewaluacji będzie prowadzona na trzech poziomach:

Ryc.17: Etapy ewaluacji

- ewaluacja ex ante (przed realizacją działań) - ocena wskaźników wypracowanych w diagnozie;
- ewaluacja bieżąca (w trakcie realizacji działań) - coroczne porównywanie wskaźników z bazowymi w ramach sprawozdania;
- ewaluacja ex post (po zakończeniu realizacji działań) - długoterminowa ocena wpływu programu rewitalizacji na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów gminy, trwałości uzyskiwanych efektów.

Dodatkowo w ramach stałego monitorowania Programu Rewitalizacji wskazany przez Wójta Podmiot sporządza raz w roku sprawozdanie z postępów w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Podmiot pozyskuje informację dotyczące stopnia wykonywania programu od jednostek (instytucji publicznych, wydziałów Urzędu Gminy, organizacji pozarządowych) odpowiedzialnych za ich realizację. Informacje będą pozyskiwane w formie mini-raportów zawierających dane takie jak m. in.: realizacja harmonogramu, wskaźników, zidentyfikowane problemy, niezbędne zasoby, nadchodzące działania niezbędne do realizacji).

Następnie Podmiot odpowiedzialny za sporządzanie sprawozdania, przekazuje je Komitetowi Rewitalizacji, który podczas zwołanego przez Wójta spotkania konsultuje ujęty w sprawozdaniu stan realizacji Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 - 2023.

Na kolejnej sesji Rady Gminy Tomice następującej po spotkaniu Komitetu Rewitalizacji, Wójt przedstawia wyniki sprawozdania z realizacji założeń Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023 wraz z listą zadań proponowanych do uwzględnienia w budżecie Gminy Tomice oraz Wieloletniej Prognozie Finansowej na kolejny rok.

Ostatecznym dokumentem podsumowującym realizację prac związanych z Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023 będzie sporządzony przez ww. podmiot długoterminowy Raport z realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023. Dokument będzie zawierał najważniejsze wnioski z corocznych sprawozdań oraz ewaluację realizacji wskaźników przyjętych w diagnozie. Będzie to podsumowanie pozwalające na wykazanie uzyskanych efektów oraz skuteczności założeń dotyczących prowadzonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Końcowy Raport zostanie przekazany Wójtowi oraz Radzie Gminy Tomice. Zostanie również zamieszczony do publicznego wglądu na stronie internetowej Urzędu Gminy Tomice i wywieszony na tablicy ściennej w urzędzie.

Tabela 12: Zestawienie wskaźników realizacji celów i źródła ich weryfikacji

L.p.	Wskaźniki	Źródła	Częstotliwość oceny
Cel strategiczny 1. Zapewnienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji optymalnych warunków do mieszkania, prowadzenia życia codziennego i spędzania czasu wolnego			
1.	Liczba osób z obszaru rewitalizacji korzystających z nowowyprowadzanego Domu Kultury	Obliczenia własne w oparciu o dane placówki.	Raz w roku
2.	Liczba dzieci z obszaru rewitalizacji korzystających placu zabaw przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym.	Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie.	Raz w roku
3.	Liczba osób z obszaru rewitalizacji korzystających z zagospodarowanego terenu przy Zespole Szkolno – Przedszkolnym	Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie.	Raz w roku
4.	Liczba dzieci z obszaru rewitalizacji zapisanych do nowopowstałego żłobka	Sprawozdania z realizacji działań, Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety, listy obecności.	Raz w roku
Cel strategiczny 2: Rozwój oferty edukacyjnej na każdym poziomie edukacji.			
1.	Liczba dzieci z obszaru rewitalizacji korzystających z nowopowstałego żłobka	Sprawozdania z realizacji działań, Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety, listy obecności.	Raz w roku
2.	Liczba dzieci z obszaru	Obliczenia własne w oparciu o	Raz w roku

	rewitalizacji korzystających z placu zabaw przy Zespole Szkolno - Przedszkolnym.	dane podmiotu realizującego działanie.	
3.	Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji która wzięła udział w szkoleniach i warsztatach edukacyjnych na temat bezpiecznego poruszania się na drogach	Sprawozdania z realizacji działań, Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety, listy obecności.	Raz w roku
4.	Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji która wzięła udział w konkursach na temat bezpiecznego poruszania się na drogach	Sprawozdania z realizacji działań, Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety, listy obecności.	Raz w roku
Cel strategiczny 3. Wzmacnianie aktywności społecznej, zapobieganie negatywnym zjawiskom społecznym.			
1.	Liczba osób z obszaru rewitalizacji uczestniczących w przedsięwzięciach o charakterze kulturalnym.	Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety, listy obecności	Raz w roku
2.	Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji która wzięła udział w szkoleniach i warsztatach edukacyjnych na temat bezpiecznego poruszania się na drogach	Sprawozdania z realizacji działań, Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety, listy obecności.	Raz w roku
3.	Liczba uczniów z obszaru rewitalizacji która wzięła udział w konkursach na temat bezpiecznego poruszania się na drogach	Sprawozdania z realizacji działań, Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety, listy obecności.	Raz w roku
4.	Liczba osób z obszaru rewitalizacji korzystających z oferty nowego domu kultury	Obliczenia własne w oparciu o dane podmiotu realizującego działanie, ankiety.	Raz w roku

Rozdział 9: Proces Partycypacji Społecznej w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023

Obecny tryb prowadzenia rewitalizacji według dokumentu Ustawy rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. ma na celu usprawnienie procesu partycypacji społecznej w tym zakresie.

Należy podkreślić, że element partycypacji społecznej jest niezwykle istotny w prawidłowym prowadzeniu rewitalizacji, mającej na celu przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym.

Wcześniejsze doświadczenia rewitalizacyjne kojarzone są z remontem infrastruktury oraz poprawą estetyki przestrzeni, zaniedbując aspekt społeczny. Zaangażowanie lokalnej społeczności jest o tyle ważne, że pozwala na prawidłowe zidentyfikowanie występujących problemów, wskazanie potrzeb i opracowanie konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Właściwe metody włączania interesariuszy powinny sprzyjać budowaniu poczucia współodpowiedzialności za proces rewitalizacji.

Partycypacja społeczna obejmuje przygotowanie, prowadzenie i ocenę rewitalizacji w sposób zapewniający aktywny udział interesariuszy, w tym poprzez uczestnictwo w konsultacjach społecznych oraz w pracach Komitetu Rewitalizacji.

Konsultacje społeczne prowadzono na etapie opracowywania Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy. Konsultacje miały na celu zebranie uwag, opinii i propozycji dotyczących wyznaczenia obszaru rewitalizacji na podstawie analizy koncentracji negatywnych zjawisk ze sfery społecznej oraz uzupełniająco ze sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno– funkcjonalnej oraz technicznej.

Konsultacje społeczne projektu Uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Gminy Tomice przeprowadzono w terminie od 13.03.2017 r. do 13.04.2017 r. Ogłoszenie konsultacji poprzedzone było Obwieszczeniem Wójta Gminy Tomice z dnia 06.03.2017 r. o sposobie i formach przeprowadzenia konsultacji społecznych.

Konsultacje skierowane były do szerokiego grona odbiorców, w tym przede wszystkim mieszkańców i interesariuszy obszaru Gminy Tomice. W tym celu materiały konsultacyjne zostały umieszczone:

- na stronie www.tomice.pl zakładce „Rewitalizacja”
- na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Tomice: <http://bip.malopolska.pl/ugtomice,m,297107,2017.html> w zakładce „Zamówienia publicznej ogłoszenia/Ogłoszenia różne”
- w formie papierowej w Urzędzie Gminy Tomice – w pok. nr 14 Urzędu Gminy Tomice oraz na dzienniku podawczym,
- w trakcie debaty publicznej w ramach konsultacji, która odbyła się w dniu 28.03.2017 r. o godz. 15:00 w Urzędzie Gminy Tomice (sala sesyjna – pok. nr 3).

Uwagi i opinie można było zgłaszać poprzez formularz zgłaszania uwag możliwy do pobrania na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Tomice:

<http://bip.malopolska.pl/ugtomice,m,297107,2017.html> w zakładce „Zamówienia publiczne i ogłoszenia/Ogłoszenia różne”

oraz na stronie internetowej Gminy Tomice (www.tomice.pl w zakładce „Rewitalizacja”).

Formularz zgłaszania uwag można było również pobrać na dzienniku podawczym Urzędu Gminy Tomice w godzinach pracy Urzędu. Uzupełniony formularz zgłaszania uwag można było dostarczyć w terminie 13.03-13.04.2017 r. do Urzędu Gminy Tomice drogą korespondencyjną (ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice) lub drogą elektroniczną na adres: gmina@tomice.pl, lub złożyć bezpośrednio na dziennik podawczy Urzędu Gminy Tomice. Dodatkowo uwagi można było zgłosić w formie ustnej podczas debaty publicznej dnia 28.03.2017 r.

W toku konsultacji społecznych udostępniono również ankietę, możliwą do pobrania na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Gminy Tomice:

<http://bip.malopolska.pl/ugtomice,m,297107,2017.html> w zakładce „Zamówienia publiczne i ogłoszenia/Ogłoszenia różne”

oraz na stronie internetowej Gminy Tomice (www.tomice.pl w zakładce „Rewitalizacja”).

Ankietę można było również pobrać na dzienniku podawczym Urzędu Gminy Tomice w godzinach pracy Urzędu. Uzupełnioną ankietę można było dostarczyć w terminie 13.03-13.04.2017 r. do Urzędu Gminy Tomice drogą korespondencyjną (ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice) lub drogą elektroniczną na adres: gmina@tomice.pl, lub złożyć bezpośrednio na dziennik podawczy Urzędu Gminy Tomice.

Kolejnym z elementów konsultacji społecznych była debata publiczna, która odbyła się w dniu 28.03.2017 r. o godz. 15:00 w Urzędzie Gminy Tomice (sala sesyjna – pok. nr 3). Przedmiotem debaty publicznej było przedstawienie propozycji zasięgu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, prezentacja wskaźników, które posłużyły do wyznaczenia tych obszarów, jak również zebranie uwag i sugestii do przedłożonego projektu uchwały. W spotkaniu tym uczestniczyło 8 osób (*lista obecności ze spotkania stanowi załącznik do niniejszego Raportu*), będących przedstawicielami społeczności lokalnej (radni, pracownicy urzędu oraz pozostali interesariusze). Spotkaniu przewodniczył Wójt Gminy Tomice – p. Witold Grabowski.

Następnie przystąpiono do sporządzenia projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017 – 2023. Po sporządzeniu dokumentu, zostały przeprowadzone konsultacje społeczne nad projektem. Konsultacje prowadzone były w terminie od 28.07.2017 r. do 29.08.2017 r. Ogłoszenie konsultacji było poprzedzone OBWIESZCZENIEM WÓJTA GMINY TOMICE z dnia 21 lipca 2017r. w sprawie harmonogramu oraz form przeprowadzania konsultacji społecznych projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy

Tomice na lata 2017-2023. Konsultacje skierowane były do szerokiego grona odbiorców, w tym przede wszystkim mieszkańców i interesariuszy obszaru rewitalizacji Gminy Tomice.

W ramach konsultacji społecznych odbyło się spotkanie warsztatowe oraz debata publiczna dla mieszkańców i interesariuszy Gminy Tomice dla podobszaru rewitalizacji Tomice Wschód.

Spotkania poprzedzone były kampanią informacyjną poprzez następujące kanały:

- informacja na stronie Urzędu Gminy Tomice (w zakładce „Rewitalizacja”):
<https://tomice.pl/dla-mieszkanca/rewitalizacja/>
- informacja na stronie Biuletynu Informacji Publicznej Gminy Tomice (w zakładce „Zamówienia publiczne i ogłoszenia/Ogłoszenia różne”):
<https://bip.malopolska.pl/ugtomice,a,1347842,obwieszczenie-wojta-gminy-tomice-z-dnia-21-lipca-2017-roku.html>
- informacja na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Gminy Tomice.

Zbieranie uwag oraz propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023 odbywało się za pomocą Formularza zgłoszeniowego oraz Ankiety, zamieszczonych na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Tomice - <https://www.tomice.pl/> (zakładka „Rewitalizacja”). Wypełnione (opatrzone czytelnym podpisem) formularze i ankiety można było dostarczać od dnia 28.07.2017 r. do dnia 29.08.2017 r. do Urzędu Gminy Tomice drogą korespondencyjną, drogą elektroniczną na adres e-mail: gmina@tomice.pl, a także złożyć bezpośrednio na dziennik podawczy Urzędu Gminy Tomice.

Projekt Gminnego Programu Rewitalizacji, Projekt uchwały wraz z załącznikami, Formularz zgłoszeniowy (uwag oraz propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych) do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023 oraz Ankieta były dostępne od dnia 28.07.2017 r. na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy Tomice - <https://www.tomice.pl/> (zakładka „Rewitalizacja”). Formularz zgłoszeniowy oraz Ankiety będzie można również pobrać bezpośrednio na dzienniku podawczym Urzędu Gminy Tomice w godzinach pracy Urzędu.

KONSULTACJE SPOŁECZNE PRZEPROWADZONO W FORMIE:

1. SPOTKANIA WARSZTATOWEGO – organizowanego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz wszystkich interesariuszy rewitalizacji, na którym omówione zostały założenia dokumentu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy dla Gminy Tomice na lata 2017-2023 oraz zapisane w nim przedsięwzięć rewitalizacyjnych:

- Spotkanie warsztatowe dla mieszkańców i interesariuszy Gminy Tomice dla podobszaru rewitalizacji Tomice Wschód odbyło się w dniu 03 sierpnia 2017 r. o godz. 15:00 w siedzibie Urzędu Gminy Tomice ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice - sala sesyjna - pok. nr 3. W warsztatach wzięły udział 22 osoby.

2. DEBATY PUBLICZNEJ – dla mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz wszystkich interesariuszy rewitalizacji Gminy Tomice. Debata odbyła się w dniu 28.08.2017 r. o godz. 15:00, w siedzibie Urzędu Gminy Tomice, ul. Wadowicka 51, 34-100 Tomice - sala sesyjna - pok. nr 3. W debacie wzięło udział 17 osób.

3. ZBIERANIA UWAG za pomocą FORMULARZA zgłoszeniowego propozycji przedsięwzięć rewitalizacyjnych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023 i ANKIETY, zamieszczonych na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Urzędu Gminy Tomice – www.tomice.pl (zakładka „REWITALIZACJA”).

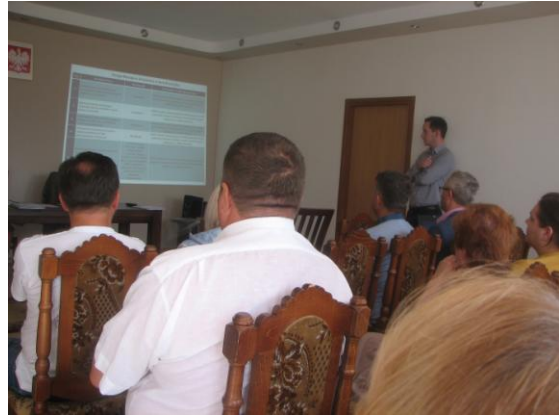
Uwagi i opinie do projektu GPR można było zgłaszać poprzez formularz zgłaszania uwag możliwy do pobrania na podmiotowej stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy. Formularz zgłaszania uwag można było także pobrać na dzienniku podawczym Urzędu Gminy Tomice w godzinach pracy Urzędu, jak również podczas spotkania warsztatowego i debaty publicznej, odbywających się w ramach konsultacji społecznych.

Uzupełniony formularz zgłaszania uwag można było dostarczyć w nieprzekraczalnym terminie od 28.07.2017 r. do 29.08.2017 r. do Urzędu Gminy drogą korespondencyjną, drogą elektroniczną na adres e-mail: gmina@tomice.pl, a także złożyć bezpośrednio na dziennik podawczy Urzędu Gminy Tomice. Dodatkowo, uwagi można było zgłosić w formie ustnej podczas spotkania warsztatowego oraz debaty publicznej, odbywających się w ramach konsultacji społecznych.

W toku konsultacji społecznych zbierane były również ankiety. Ankieta możliwa do pobrania zamieszczona została na podmiotowej stronie Biuletynu Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej Gminy. Ankietę można było również pobrać na dzienniku podawczym Urzędu Gminy Tomice w godzinach pracy Urzędu, a także podczas spotkania warsztatowego i debaty publicznej, odbywających się w ramach konsultacji społecznych.

Uzupełnioną ankietę można było dostarczyć w nieprzekraczalnym terminie od 28.07.2017 r. do 29.08.2017 r. do Urzędu Gminy drogą korespondencyjną drogą elektroniczną na adres e-mail: gmina@tomice.pl, a także złożyć bezpośrednio na dziennik podawczy Urzędu Gminy Tomice.

Wszystkie informacje dotyczące procesu rewitalizacji, łącznie z Raportami z konsultacji społecznych zostały zamieszczone na stronie internetowej Gminy, podmiotowej stronie BIP, oraz zostały ogłaszane w formie plakatów promocyjnych.

Ryc.18: Konsultacje społeczne w Gminie Tomice

Rozdział 10: Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

I. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminnym i o zmianie Kodeksu cywilnego

W związku z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice 2017-2023 nie przewiduje się zmian we wskazanych uchwałach.

II. Określenie niezbędnych zmian w uchwale, o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 3 listopada 2015 r. o rewitalizacji

Komitet Rewitalizacji zgodnie z art. 7 ust. 1 stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta. Komitet Rewitalizacji zgodnie z art. 7 ust.3 zostanie powołany do 3 miesięcy od daty uchwalenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice. Na etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji uwzględniono Komitet Rewitalizacji w Systemie oceny i monitorowania oraz w Opisie struktury zarządzania Gminnym Programem Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023.

III. Specjalna Strefa Rewitalizacji

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Tomice nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, o której mowa w art. 25 Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r.

IV. Zmiany w dokumentach planowania i zagospodarowania przestrzennego

IV. 1. Niezbędne zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Tomice nie przewiduje się wprowadzenia zmian w obecnie obowiązującym dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego.

IV. 2. Niezbędne zmiany w planach miejscowego zagospodarowania przestrzennego Gminny Program Rewitalizacji Gminy Tomice na lata 2017-2023 nie przewiduje wprowadzenia zmian w Miejscowych Planach Zagospodarowania Przestrzennego.

IV.3. W związku z realizacją Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice nie przewiduje się uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, którym mowa w art. 37f ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Załączniki do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Tomice

Załącznik nr 1: Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Załącznik nr 2: Szczegółowa mapa przedsięwzięć rewitalizacyjnych